

PLAN OCHRONY TENCZYŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO

Rozdział 1

Strategiczne cele ochrony

§ 1. Określa się następujące strategiczne cele ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego zwanego dalej TPK:

- 1) cele ochrony zasobów środowiska abiotycznego:
 - a) zachowanie naturalnej geomorfologii terenu;
 - b) zachowanie cennych form geologicznych, w tym w szczególności form skałkowych i odsłoneń skalnych;
 - c) prowadzenie zrównoważonej gospodarki rolniczej;
 - d) zachowanie naturalnego charakteru źródeł i cieków wodnych;
 - e) ograniczenie zanieczyszczenia gleb i powierzchni ziemi;
 - f) poprawa stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych;
 - g) ograniczenie zanieczyszczenia powietrza na terenie Parku;
- 2) cele ochrony zasobów przyrody żywej:
 - a) zapewnienie wszystkim gatunkom roślin i grzybów możliwości zachowania lub osiągnięcia stabilnych populacji na terenie Parku. Wyjątek stanowią jedynie obce gatunki inwazyjne lub gatunki potencjalnie inwazyjne;
 - b) zachowanie wszystkich typów zbiorowisk roślinnych. Wyjątek stanowią jedynie zbiorowiska, w których dominują obce gatunki inwazyjne;
 - c) zachowanie typowej postaci siedlisk przyrodniczych;
 - d) zapewnienie i zachowanie stabilności, różnorodności oraz mozaikowego układu siedlisk przyrodniczych, warunkujących zachowanie i/lub osiągnięcie stabilnych populacji zwierząt (za wyjątkiem obcych, inwazyjnych gatunków) występujących na terenie Parku;
 - e) zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych;
- 3) cele ochrony walorów krajobrazowych:
 - a) zachowanie i kształtowanie różnorodnego i harmonijnego krajobrazu, uformowanego historycznie na drodze wzajemnego przenikania elementów przyrodniczych i kulturowych;
 - b) zachowanie punktów, ciągów i przedpoli widokowych oraz panoram charakterystycznych dla Parku;
- 4) cele ochrony walorów kulturowych:
 - a) zachowanie elementów kultury materialnej charakterystycznych dla południowej części Jury Krakowskiej, w szczególności unikalnego zespołu zabytków budownictwa obronnego, architektury rezydencjonalnej i budownictwa ludowego oraz reliktów dawnego górnictwa w rejonie Garbu Tenczyńskiego;
 - b) wspieranie działań służących zachowaniu i eksponowaniu walorów kultury niematerialnej, w tym wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych właściwych dla regionu Krakowiaków Zachodnich;

Rozdział 2

Przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania realizacji strategicznych celów ochrony

§ 2. Określa się następujące przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania realizacji strategicznych celów ochrony:

- 1) uwarunkowania przyrodnicze:
 - a) położenie fizyczno-geograficzne:

megaregion: Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincje: Wyżyny Polskie, Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym, podprowincje: Wyżyna Śląsko-Krakowska i Podkarpacie Północne, makroregiony: Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, Kotlina Oświęcimska, Brama Krakowska, mezoregiony: Garb Tenczyński, Rów Krzeszowicki, Dolina Górnej Wisły, Obniżenie Cholerzyńskie;
 - b) położenie geobotaniczne:

provincia Środkowoeuropejska, podprovincia Środkowoeuropejska Właściwa, Dział Wyżyn Południowych, Kraina Jury Krakowsko-Częstochowskiej, Okręg Jury Południowej Trzebińsko-Krakowskiej;

c) budowa geologiczna:

Teren Parku leży w obrębie dużych struktur geologicznych: monokliny śląsko-krakowskiej oraz w niewielkiej części zapadliska przedkarpackiego i zapadliska górnośląskiego. Jego obszar budują głównie osady jurajskie w postaci wapieni skalistych, uławiconych i płytowych. Jednak w wielu miejscach odsłaniają się niezwykle ciekawe osady karbonu (arkoza, piaskowce, iłowce i mułowce), permskie skały magmowe (melafiry, diabazy), a także osady triasu. Natomiast na powierzchni terenu najczęściej występują plejstoceny osady lessowe oraz wypełniające doliny holoceny mady. Cały obszar jest bardzo interesujący i skomplikowany pod względem tektonicznym;

d) ukształtowanie terenu:

Rzeźba terenu Parku jest bardzo urozmaicona i w dużym stopniu związana z budową geologiczną i tektoniką podłoża. Struktury geologiczne i występowanie poszczególnych rodzajów skał znajdują odzwierciedlenie w geomorfologii. Największe znaczenie ma tektonika obszaru. Tereny wyniesione odpowiadają zrębom tektonicznym (np. grzbiet tenczyński), natomiast obszary obniżone związane są z rowami tektonicznymi (rów krzeszowski). Na geomorfologię ma również przełożenie erozyjna odporność poszczególnych typów skał. Szybciej erodowane są rejon, w których występują osady piaszczyste, ilaste i gliniaste, a wolniej obszary występowania m.in. wapieni i skał magmowych. Najciekawszymi i najbardziej wartościowymi obiektami środowiska abiotycznego na terenie Parku są formy skałkowe (formy naturalne) i odsłonięcia skalne (głównie formy antropogeniczne). Wśród form skałkowych należy wymienić przede wszystkim skałki w Dolinie Mnikowskiej, Dolinie Aleksandrowickiej, Dolinie Brzoskwini, Zimnym Dole czy w rejonie Zabierzowa. Zbudowane są one ze skalistej odmiany wapieni górnojurajskich. Inwentaryzacja wykazała trzydzieści tego typu obiektów lub grup obiektów. Wśród odsłonięć skalnych na uwagę zasługują przede wszystkim te występujące w licznych czynnych i nieczynnych kamieniołomach. Do dziś widoczne są w nich melafiry, diabazy oraz wapienie. Wśród odsłonięć naturalnych warto wspomnieć o arkozie kwaczalskiej w Wąwozie Gródek. Tego typu obiektów zinwentaryzowano dwadzieścia jeden;

e) złoża:

Złoża zinwentaryzowane:

Płaza – wapienie, margle; Wygielzów – arkoza kwaczalska; Tenczynek, Wisła-Północ, Wisła I-Wisła II-1 – węgiel kamienny; Niedźwiedzia Góra – diabazy, Nielepice – wapienie; Krzeszowice – wody lecznicze;

Złoża historyczne (wykreślone z rejestru):

Regulice (Simota), Rudno – złoża melafirów; Tenczynek – złoża węgla kamiennego (częściowo nadal perspektywiczne), Nawojowa Góra, Mydlniki, Krzeszowice (Gwoździec, Stara Sztolnia) – złoża wapieni;

f) wydobywane surowce mineralne:

Niedźwiedzia Góra – diabazy; Krzeszowice – wody lecznicze; Wisła I-Wisła II – węgiel kamienny;

g) gleby:

Na terenie Parku występują gleby czterech rodzajów: litogeniczne, autogeniczne, semihydrogeniczne oraz napływowe. Najczęściej spotykane są: rędziny brunatne, gleby brunatne wylugowane, gleby brunatne kwaśne, gleby płowe opadowo-glejowe, gleby bielcowe właściwe, gleby rdzawe bielcowe oraz gleby glejbielcowe właściwe;

h) podział hydrologiczny:

Park leży w dorzeczu Wisły, w zlewni Rudawy, Sanki, Regulki (Regulanki), Płazanki, Chechła;

i) wody powierzchniowe:

Tenczyński Park Krajobrazowy leży w zlewni następujących cieków wodnych: Chechło, Płazanka, Stara Wisła, Regulka, Rudno, Sanka, Rudawa, stanowiące dorzecze II rzędu. Mniejsze cieki, będące dopływami wymienionych potoków, to: Myślachówka, Zimna Woda, Zmornica, Rudka (Kwaczalka), Siemiotka, Zimny Dół, Brzoskwinka (z dopływem Aleksandrowką), Dulówka (z dopływem Olszówką), Młynka, Będkówka, Kobylanka, Wierchówka, Wedonka;

j) wody podziemne:

Teren Parku pod względem hydrogeologicznym leży w regionie górnej i środkowej Wisły. Na jego terenie znajdują się Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP): 326 – Zbiornik

Częstochowa (E), 450 – Dolina Rzeki Wisła (Kraków) i 452 – Zbiornik Chrzanów. Pod względem Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) obszar Parku znajduje się w zasięgu JCWPd nr 149, 150 oraz 151;

k) klimat:

Pod względem klimatycznym cały obszar Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego znajduje się w zasięgu klimatu umiarkowanego, z warunkami charakterystycznymi dla polskich wyżyn. Średnia roczna temperatura dla Parku mieści się w przedziale 7,5-8°C. Dla stycznia wynosi około -3,3°C, natomiast dla lipca około 17,5°C. Ilość opadów w roku mieści się w zakresie 700 - 800 mm i jest zmienna, podobnie jak temperatura. Różnice uwidaczniają się pomiędzy pomiarami w dolinach i na wierzcholinie Garbu Tenczyńskiego. Średnia długość okresu wegetacyjnego wynosi około 200 - 220 dni.

l) szata roślinna:

- na obszarze Parku stwierdzono występowanie 735 gatunków roślin naczyniowych, 207 gatunków mszaków, 245 taksonów grzybów wielkoowocnikowych;
- na obszarze Parku występują (w myśl: Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin, Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną): **gatunki chronionych roślin naczyniowych: ochronie ścisłej podlega 24 gatunków roślin:** *Aconitum moldavicum* tojad moldawski, *Campanula sibirica* dzwonek syberyjski, *Cephalanthera damasonium* buławnik wielkokwiatowy, *Cephalanthera longifolia* buławnik mieczolistny, *Cephalanthera rubra* buławnik czerwony, *Corallorhiza trifida* żłobik koralowy, *Cypripedium calceolus* obuwik pospolity, *Dactylorhiza fuchsii* kukułka Fuchsa, *Drosera rotundifolia* rosiczka okrągłolistna, *Epipactis microphylla* kruszczyk drobnolistny *Epipactis palustris* kruszczyk błotny, *Epipactis purpurata* kruszczyk siny, *Festuca pallens* kostrzewa biała, *Gentiana pneumonanthe* goryczka wąskolistna, *Gladiolus imbricatus* mieczyk dachówkowaty, *Gymnadenia conopsea* gółka długoostrogowa, *Iris sibirica* kosaciec syberyjski, *Jovibarba sobolifera* rojownik pospolity, *Lilium martagon* lilia złotogłów, *Nasturtium microphyllum* rukiew dronolistna, *Orchis mascula* storczyk męski, *Trapa natans* kotewka orzech wodny, *Veratrum lobelianum* ciemiężca zielona, *Viola uliginosa* fiołek bagienny; **ochronie gatunkowej częściowej podlega 30 gatunków roślin naczyniowych:** *Aquilegia vulgaris* orlik pospolity, *Aruncus sylvestris* parzydło leśne, *Atropa belladonna* pokrzyk wilcza jagoda, *Carex globularis* turzyca kulista, *Carlina acaulis* dziewięciśł bezłodygowy, *Centaurium erythraea* centuria pospolita, *Centaurium pulchellum* centuria nadobna, *Chimaphila umbellata* pomocnik baldaszkowaty, *Dactylorhiza incarnata* kukułka krwista, *Dactylorhiza maculata* kukułka plamista, *Dactylorhiza majalis* kukułka szerokolistna, *Daphne mezereum* wawrzynek wilczelyko, *Digitalis grandiflora* naparstnica zwyczajna, *Epipactis atrorubens* kruszczyk rdzawoczerwony, *Epipactis helleborine* kruszczyk szerokolistny, *Galanthus nivalis* śnieżyczka przebiśnieg, *Ledum palustre* bagno zwyczajne, *Listera ovata* listera jajowata, *Matteucia struthiopteris* pióropusznik strusi, *Melittis melissophyllum* miodownik melisowaty, *Menyanthes trifoliata* bobrek trójlistkowy, *Neottia nidus-avis* gnieźnik leśny, *Nymphaea alba* grzybienie białe, *Orobancha bartlingii* zaraza Bartlinga, *Orobancha lutea* zaraza czerwona, *Pedicularis sylvatica* gnidosz rozesłany, *Platanthera bifolia* podkolan biały, *Platanthera chlorantha* podkolan zielonawy, *Pyrola minor* gruszczyka mniejsza, *Primula elatior* pierwiosnek wyniosły. **Gatunki chronionych mszaków: ochronie gatunkowej ścisłej podlegają 3 gatunki mszaków:** *Porella platyphylla* parzoch szerokolistny, *Dicranum viride* widłoząb zielony, *Pseudobryum cinclidioides* nibyprątnik torfowy; **ochronie gatunkowej częściowej podlegają 44 gatunki mszaków:** *Frullania dilatata* miedzik płaski, *Metzgeria conjugata* widlik podwójny *Abietinella abietina* jodłówka pospolita, *Anomodon attenuatus* zwiślik maczugowaty, *Anomodon longifolius* zwiślik długolistny, *Anomodon rugelii* zwiślik krótkokończysty, *Anomodon viticulosus* zwiślik wiciowy, *Calliergonella cuspidata* mokradłoszka zaostrowa, *Climacium dendroides* drabik drzewkowaty, *Ctenidium molluscum* grzebieniowiec piórkowaty, *Dicranum polysetum* widłoząb kędzierzawy, *Dicranum scoparium* widłoząb miotłowy, *Eurhynchium angustirete* dzióbekowiec Zetterstedta, *Homalia trichomanoides* gładysz paprociowaty, *Hylocomium splendens* gajnik lśniący, *Leucobryum glaucum* bielista siwa, *Neckera besseri* miechera Bessera, *Neckera complanata* miechera spłaszczona, *Neckera crispa* miechera kędzierzawa, *Philonotis fontana* bagniak zdrojowy, *Philonotis marchica* bagniak długokończysty, *Pleurochaete squarrosa* boczeń nastroszony, *Pleurozium schreberi* rokiennik pospolity, *Polytrichum commune* płonnik pospolity, *Pseudoscleropodium purum* brodawkowiec czysty, *Rhytidiadelphus squarrosus* fałdownik nastroszony, *Rhytidiadelphus*

triquetrum fałdownik szeleszczący, *Sphagnum compactum* torfowiec szorstki, *Sphagnum fallax* torfowiec kończysty, *Sphagnum fimbriatum* torfowiec frędzlowany, *Sphagnum flexuosum* torfowiec pogięty, *Sphagnum girgensohnii* torfowiec Girgensohna, *Sphagnum obtusum* torfowiec tępolistny, *Sphagnum palustre* torfowiec błotny, *Sphagnum russowii* torfowiec Rossowa, *Sphagnum squarrosum* torfowiec nastroszony, *Sphagnum subsecundum* torfowiec jednoboczny, *Sphagnum warnstorffii* torfowiec Warnstorfa, *Thamnobryum alopecurum* krzewik źródłkowy, *Thuidium delicatulum* tujowiec delikatny, *Thuidium philibertii* tujowiec włoskolistny, *Thuidium recognitum* tujowiec szerokolistny, *Uloa bruchii* nastroszek Brucha, *Uloa crispa* nastroszek kędzierzawy. **Ochronie gatunkowej częściowej podlegają 3 gatunki grzybów:** *Fistulina hepatica* ozorek dębowy, *Xerocomus parasiticus* podgrzybek pasożytniczy i *Inonotus obliquus* błyskoporek podkorowy;

- na obszarze Parku występuje **25 rzadkich gatunków roślin naczyniowych umieszczonych na Czerwonej Liście Roślin Naczyniowych w Polsce** (Zarzycki, Szelaąg, 2006): *Alchemilla glabra* przywrotnik prawie nagi, *Bromus arvensis* stokłosa polna, *Bromus secalinus* stokłosa żytnia, *Carex globularis* turzyca kulista, *Cephalanthera damasonium* buławnik wielkokwiatowy, *Cephalanthera longifolia* buławnik mieczolistny, *Cephalanthera rubra* buławnik czerwony, *Cerastium pumilum* rogownica drobna, *Corallorhiza trifida* żłobik koralowy, *Cypripedium calceolus* obuwik pospolity, *Dactylorhiza fuchsii* kukułka Fuchsa, *Dactylorhiza maculata* kukułka plamista, *Drosera rotundifolia* rosciczka okrągłolistna, *Epipactis microphylla* kruszczyk drobnolistny, *Epipactis palustris* kruszczyk błotny, *Epipactis purpurata* kruszczyk siny, *Festuca pallens* kostrzewa biała, *Gagea minima* ziółc mała, *Gentiana pneumonanthe* goryczka wąskolistna, *Iris sibirica* kosaciec syberyjski, *Orobancha bartlingii* zaraza Bartlinga, *Orchis mascula* storczyk męski, *Thymus marschallianus* macierzanka Marschalla, *Trapa natans* kotewka orzech wodny, *Viola uliginosa* fiołek bagienny oraz **9 gatunków rzadkich roślin umieszczonych w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin** (Kaźmierczakowa i in. (red.), 2014): *Aconitum moldavicum* tojad mołdawski, *Carex globularis* turzyca kulista, *Cephalanthera rubra* buławnik czerwony, *Cypripedium calceolus* obuwik pospolity, *Epipactis microphylla* kruszczyk drobnolistny, *Nasturtium microphyllum* rukiew dronolistna, *Orobancha bartlingii* zaraza Bartlinga, *Trapa natans* kotewka orzech wodny, *Viola uliginosa* fiołek bagienny. **15 rzadkich gatunków mszaków umieszczonych na Czerwonej Liście Wątrobowców i Głewików w Polsce** (Klama, 2006) **lub Czerwonej Liście Mchów w Polsce** (Żarnowiec i in., 2004): *Anthoceros agrestis* głewik polny, *Fossombronia wondraczekii* czarostka Wondraczekiego, *Metzgeria conjugata* widlik podwójny, *Porella platyphylla* parzoch szerokolistny, *Anomodon longifolius* zwiślik długolistny, *Anomodon rugelii* zwiślik krótkokończysty, *Dicranum viride* widłoząb zielony, *Funaria muhlenbergii* skrętek wapienny, *Philonotis marchica* bagniak długokończysty, *Plagiopus oederiana* płaskodziur trójkątny, *Pleurochaete squarrosa* boczeń nastroszony, *Pseudobryum cinclidioides* nibyprątnik torfowy, *Splachnum sphaericum* podsadnik kulisty, *Uloa bruchii* nastroszek Brucha, *Uloa crispa* nastroszek kędzierzawy; **25 gatunków grzybów wielkoowocnikowych umieszczone na Czerwonej liście grzybów wielkoowocnikowych w Polsce** (Wojewoda, Ławrynów, 2006): *Ditiola peziziformis* ławniczka kustrzebkowata, *Helvella lacunosa* piestrzyca zatokowata, *Antrodiella hoehnelii* jamkóweczka żółtawa, *Boletus pulverulentus* borowik klinowotrzonowy, *Cantharellus aurora* pieprznik żółkowy, *Fistulina hepatica* ozorek dębowy, *Galerina triscopa* helmówka pniakowa, *Geastrum fimbriatum* gwiazdosz frędzelkowany, *Hebeloma radicosum* włośnianka korzeniasta, *Hygrocybe chlorophana* wilgotnica żółknąca, *Inocybe godeyi* strzępiak czerwieniejący, *Inonotus obliquus* błyskoporek podkorowy, *Lycoperdon echinatum* purchawka jeżowata, *Mycena pelianthina* grzybówka gołębia, *Panus conchatus* twardziak muszlowy, *Phallus duplicatus* sromotnik woalkowy, *Phellinus pini* czyreń sosnowy, *Phyllotopsis nidulans* boczniaček pomarańczowożółty, *Plicatura crispa* fałdówka kędzierzawa, *Pluteus phlebophorus* drobnoluszczyk pomarszczony, *Scleroderma bovista* tęgoskór kurzawkowy, *Thelephora anthocephala* chropiatka kwiatowa, *Thelephora penicillata* chropiatka pędzelkowata, *Volvariella hypophysis* pochwiak drobny, *Xerocomus parasiticus* podgrzybek pasożytniczy;
- miejsca szczególnej koncentracji gatunków chronionych i zagrożonych na terenie Parku to: rezerwy: „Dolina Mników”, „Skała Kmity”, „Lipowiec”, „Bukowica”, „Zimny Dół”, łąka zmiennowilgotna w okolicach Bołęcina, Puszcza Dulowska;
- na obszarze Parku występuje 10 gatunków inwazyjnych roślin: *Quercus rubra* dąb czerwony, *Aesculus hippocastanus* kasztanowiec zwyczajny, *Reynoutria japonica* rdestowiec ostrokończysty, *Impatiens parviflora* niecierpek drobnokwiatowy, *Impatiens landulifera*

niecierpek gruczołowaty, *Conyza canadensis* konyza kanadyjska, przymiotno białe *Erigeron annuus*, rudbekia naga *Rudbeckia laciniata*, nawłóć późna *Solidago serotina* i nawłóć kanadyjska *Solidago canadensis*;

- na obszarze Parku występuje 11 zbiorowisk leśnych oraz 35 nieleśnych zbiorowisk roślinnych: zespoły leśne: *Frangulo-Prunetum*, *Ribeso nigri-Alnetum*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Molinio caeruleae-Pinetum*, *Quercu roburi-Pinetum*, *Salicetum albo-frailis*, *Fraxino-Alnetum*, *Tilio cordatae-Carpinetum betuli*, *Luzulo pilosae-Fagetum*, *Dentario glandulosae-Fagetum*, zbiorowisko *Fagus sylvatica* - *Cruciata glabra*, zbiorowiska nieleśne: *Cystopteridetum fragilis*, *Polygono-Bidentetum*, zbiorowisko *Scleranthus annuus*, *Vicetum tetraspermae*, *Consolido-Brometum*, *Papaveretum argemone*, *Galinsogo-Setarietum*, *Sysymbrietum loeseli*, *Calamagrostietum epigeji*, zbiorowisko z *Pteridium aquilinum*, *Sambucetum nigrae*, zbiorowisko z *Rubus idaeus*, zbiorowisko z *Rubus plicatus*, *Lolio-Plantaginetum*, *Poetum annuae*, *Sagino-Bryetum*, *Prunello-Plantaginetum*, *Juncetum macri*, *Potentilletum anserinae*, zbiorowisko z *Reynoutria japonica*, zbiorowisko z *Solidago gigantea*, *Potametum natans*, *Polygonetum natantis*, *Phragmitetum australis*, *Typhetum latifoliae*, *Filipendulo-Geraniatum*, *Filipendulo ulmariae-Menthetum longifoliae*, zbiorowisko z *Deschampsia caespitosa*, *Angelico-Cirsietum oleracei*, *Cirsietum rivularis*, *Arrhenatheretum elatioris*, *Festucetum pallentis*, *Origano-Brachypodietum*, *Carici canescentis-Agrostietum caninae*;
- występowanie na terenie Parku różnorodnych rodzajów siedlisk: leśnych, łąkowych, polnych, wodnych. W Parku dominują siedliska lasów. Lasy na terenie Parku stanowią ok. 51% powierzchni (6949 ha). Pola uprawne, łąki, pastwiska i nieużytki, zajmują około 5426 ha (40%). Wody powierzchniowe stanowią 0,6 % powierzchni Parku (86 ha).
- na obszarze Parku występuje 14 typów siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty wymienionych w I Załączniku Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Należą tu zarówno siedliska leśne: kwaśne buczyny (*Luzulo-Faenion*), żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero-Fagenion*), grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), środkowoeuropejskie kwaśne dąbrowy *Quercetea roburi-petraeae*, bory i lasy bagienne, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Ainenion glutinosae-incanae*, olsy źródłkowe) oraz siedliska nieleśne: starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*, murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis-Festucion pallestentis*), zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*), wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami *Potentilletalia caulescentis*, jaskinie nieudostępniane do zwiedzania. Siedliska te zajmują powierzchnię 1623,47 ha;

m) fauna:

- na obszarze Parku stwierdzono występowanie 225 gatunków bezkręgowców, 179 gatunków kręgowców w tym: 1 gatunek minoga, 11 gatunków ryb, 11 gatunków płazów, 5 gatunków gadów, 119 gatunków ptaków, 32 gatunków ssaków;
- miejsca koncentracji gatunków chronionych i rzadkich to w szczególności obszar Natura 2000 Dolina Sanki PLH 120059; rezerваты: „Dolina Mnikowska”, „Skała Kmity”, „Lipowiec”, „Bukowica”, „Zimny Dół”, łąka zmiennowilgotna w okolicach Bolęcina, Puszcza Dulowska;
- występowanie na terenie Parku (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt) **13 gatunków chronionych bezkręgowców, 146 chronionych gatunków kręgowców. Ścisłej ochronie gatunkowej podlegają: 4 gatunki bezkręgowców:** *Lycaena helle* czerwonończyk fioletek, *Maculinea nausithous* modraszek nausitous, *Maculinea teleius* modraszek telejus, *Vertigo angustior* poczwarówka zwężona, **5 gatunków płazów:** *Pelobates fuscus* grzebiuszka ziemna, *Triturus cristatus* traszka grzebieniasta, *Bombina bombina* kumak nizinny, *Bufo viridis* ropucha zielona, *Hyla arborea* rzekotka drzewna; **104 gatunki ptaków:** *Cygnus olor* łabędź niemy, *Coturnix coturnix* przepiórka, *Podiceps cristatus* perkoz dwuczuby, *Tachybaptus ruficollis* perkozek, *Ciconia ciconia* bocian biały, *Accipiter gentilis* jastrząb, *Accipiter nisus* krogulec, *Buteo buteo* myszółów, *Buteo lagopus* myszółów włochaty, *Circus aeruginosus* błotniak stawowy, *Circus pygargus* błotniak łąkowy, *Pernis apivorus* trzmiełojad, *Falco subbuteo* kobuz, *Falco tinnunculus* pustułka, *Crex crex* derkacz, *Gallinula chloropus* kokoszka, *Grus grus* żuraw, *Charadrius dubius* sieweczka rzeczna, *Vanellus vanellus*

czajka, *Actitis hypoleucos* brodziec piskliwy, *Chroicocephalus ridibundus* śmieszka, *Sterna hirundo* rybitwa rzeczna, *Streptopelia decaocto* sierpówka, *Columba oenas* siniak, *Streptopelia turtur* turkawka, *Cuculus canorus* kukułka, *Asio otus* uszatka, *Strix aluco* puszczyk, *Strix uralensis* puszczyk uralski, *Apus apus* jerzyk, *Alcedo atthis* zimorodek, *Dendrocopos major* dzięcioł duży, *Dendrocopos medius* dzięcioł średni, *Dendrocopos minor* dzięciołek, *Dryocopus martius* dzięcioł czarny, *Jynx torquilla* krętogłów, *Picus canus* dzięcioł zielonosiwy, *Picus viridis* dzięcioł zielony, *Alauda arvensis* skowronek, *Delichon urbicum* oknówka, *Hirundo rustica* dymówka, *Anthus campestris* świergotek polny, *Anthus trivialis* świergotek drzewny, *Motacilla alba* pliszka siwa, *Motacilla cinerea* pliszka górska, *Motacilla flava* pliszka żółta, *Bombycilla garrulus* jemioluska, *Troglodytes troglodytes* strzyżyk, *Erithacus rubecula* rudzik, *Ficedula albicollis* muchotłówka białoszyja, *Ficedula hypoleuca* muchotłówka żałobna, *Ficedula parva* muchotłówka mała, *Luscinia megarhynchos* słowik rdzawy, *Muscicapa striata* muchotłówka szara, *Phoenicurus phoenicurus* pleszka, *Phoenicurus ochruros* kopciuszek, *Saxicola rubetra* pokląskwa, *Saxicola rubicola* kłaskawka, *Turdus merula* kos, *Turdus pilaris* kwiczoł, *Turdus philomelos* śpiewak, *Turdus viscivorus* paszkoł, *Locustella fluviatilis* strumieniówka, *Acrocephalus arundinaceus* trzcinia, *Acrocephalus schoenobaenus* rokitniczka, *Acrocephalus scirpaceus* trzcinniczek, *Acrocephalus palustris* łożówka, *Hippolais icterina* zaganiacz, *Sylvia atricapilla* kapturka, *Sylvia borin* gajówka, *Sylvia communis* cierniówka, *Sylvia curruca* piegża, *Sylvia nisoria* jarzębatka, *Phylloscopus collybita* pierwiosnek, *Phylloscopus sibilatrix* świstunka leśna, *Phylloscopus trochilus* piecuszek, *Regulus regulus* mysikrólik, *Aegithalos caudatus* raniuszek, *Cyanistes caeruleus* modraszka, *Parus major* bogatka, *Periparus ater* sosnówka, *Poecile montanus* czarnogłówka, *Poecile palustris* sikora uboga, *Sitta europaea* kowalik, *Certhia familiaris* pęczacz leśny, *Oriolus oriolus* wilga, *Lanius collurio* gąsiorek, *Lanius excubitor* srokosz, *Corvus frugilegus* gawron, *Corvus monedula* kawka, *Garrulus glandarius* sójka, *Sturnus vulgaris* szpak, *Passer domesticus* wróbel, *Passer montanus* mazurek, *Carduelis cannabina* makolągwa, *Carduelis carduelis* szczygieł, *Carduelis flammea* czeczotka, *Chloris chloris* dzwonec, *Coccothraustes coccothraustes* grubodziób, *Fringilla coelebs* zięba, *Fringilla montifringilla* jer, *Serinus serinus* kulczyk, *Emberiza citrinella* trznadel, *Emberiza schoeniclus* potrzos; **9 gatunków ssaków** *Sorex araneus* ryjówka aksamitna, *Eptesicus serotinus* mroczek późny, *Myotis daubentonii* nocek rudy, *Myotis emarginatus* nocek orzęsiony, *Myotis mystacinus* nocek wąsatek, *Myotis myotis* nocek duży, *Nyctalus lasiopterus* borowiec wielki, *Muscardinus avellanarius* orzesznica, *Cricetus cricetus* chomik europejski;

- **Ścisłej ochronie gatunkowej, czynnej podlegają:** **2 gatunki bezkręgowców:** *Maculinea nausithous* modraszek nausitous, *Maculinea teleius* modraszek telejus, **3 gatunki płazów:** *Triturus cristatus* traszka grzebieniasta, *Bombina bombina* kumak nizinny, *Hyla arborea* rzekotka drzewna; **14 gatunków ptaków:** *Ciconia ciconia* bocian biały, *Circus aeruginosus* błotniak stawowy, *Circus pygargus* błotniak łąkowy, *Falco subbuteo* kobuz, *Falco tinnunculus* pustulka, *Crex crex* derkacz, *Vanellus vanellus* czajka, *Sterna hirundo* rybitwa rzeczna, *Apus apus* jerzyk, *Dendrocopos medius* dzięcioł średni, *Dryocopus martius* dzięcioł czarny, *Picus canus* dzięcioł zielonosiwy, *Picus viridis* dzięcioł zielony, *Passer domesticus* wróbel; **7 gatunków ssaków:** *Eptesicus serotinus* mroczek późny, *Myotis daubentonii* nocek rudy, *Myotis emarginatus* nocek orzęsiony, *Myotis mystacinus* nocek wąsatek, *Myotis myotis* nocek duży, *Nyctalus lasiopterus* borowiec wielki, *Cricetus cricetus* chomik europejski; **Częściowej ochronie gatunkowej podlega 10 gatunków bezkręgowców:** *Carabus convexus* biegacz zwężony, *Elatér ferrugineus* tęgosz rdzawy, *Bombus lapidarius* trzmiel kamiennik, *Bombus muscorum* trzmiel żółty, *Bombus pascuorum* trzmiel rudy, *Bombus rudarius* trzmiel rudonogi, *Psithyrus vestalis* trzmielec ziemny, *Sympecma paedisca*, straszka północna, *Helix pomatia* ślimak winniczek, *Astacus astacus* rak szlachetny **1 gatunek minoga:** *Eudontomyzon matiae* minóg ukraiński, **2 gatunki ryb:** *Barbatula barbatula* śliz pospolity, *Cottus gobio* głowacz białopłetwy; **6 gatunki płazów:** *Lissotriton vulgaris* traszka zwyczajna, *Bufo bufo* ropucha szara, *Rana esculenta* żaba wodna, *Rana lessonae* żaba jeziorkowa, *Rana ridibunda* żaba śmieszka, *Rana temporaria* żaba trawna; **5 gatunków gadów:** *Natrix natrix* zaskroniec zwyczajny, *Vipera berus* żmija zygzakowata, *Lacerta agilis* jaszczurka zwinka, *Zootoca vivipara* jaszczurka żyworodna, *Anguis fragilis* padalec zwyczajny; **7 gatunków ptaków:** *Phalacrocorax carbo* kormoran czarny, *Ardea cinerea* czapla siwa, *Columba livia forma urbana* gołąb miejski, *Corvus corax* kruk, *Corvus cornix* wrona siwa, *Corvus frugilegus* gawron, *Pica pica* sroka; **8 gatunków ssaków** *Erinaceus romanicus* jeż wschodni, *Talpa europea* kret, *Sciurus vulgaris* wiewiórka

- pospolita, *Glis glis* popielica, *Lutra lutra* wydra, *Mustela erminea* gronostaj, *Mustela nivalis* łasica, *Castor fiber* bóbr europejski;
- występowanie na terenie Parku **13 rzadkich gatunków bezkręgowców umieszczonych na Czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2002):** *Elater ferrugineus* tęgosz rdzawy, *Lycaena helle* czerwoczyk fioletek, *Phengaris (Maculinea) nausithous* modraszek nausitous, *Phengaris (Maculinea) teleius* modraszek telejus, *Apatura ilia* mieniak strużnik, *Papilio machaon* paź królowej, *Polistes dominulus* klecanka rdzaworożna, *Vertigo angustior* poczwarówka zwężona, *Pyramidula rupestris* piramidka naskalna, *Columella edentula* poczwarówka bezzębna, *Chondrina clienta* poczwarówka zaostrzona, *Petasia unidentata* ślimak jednozębny, *Astacus astacus* rak szlachetny; **13 rzadkich gatunków kręgowców: 1 minóg:** *Eudontomyzon mariae* minóg ukraiński, **2 ryby:** *Thymallus thymallus* lipień, *Cottus gobio* głowacz białopłetwy, **2 ptaki:** *Triturus cristatus* traszka grzebieniasta, *Bombina bombina* kumak nizinny, **5 ssaki:** *Coturnix coturnix* przepiórka, *Crex crex* derkacz, *Scolopax rusticola* słonka, *Streptopelia turtur* turkawka, *Strix uralensis* puszczyk uralski, **3 ssaki:** *Myotis emarginatus* nocek orzęsiony, *Glis glis* popielica, *Cricetus cricetus* chomik europejski;
 - występowanie **10 rzadkich gatunków bezkręgowców wpisanych do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. Bezkręgowce (Głowaciński, Nowacki, 2004):** *Carabus convexus* biegacz zwężony, *Elater ferrugineus* tęgosz rdzawy, *Astrapaeus ulmi*, *Meloe rugosus*, *Lycaena helle* czerwoczyk fioletek, *Phengaris (Maculinea) nausithous* modraszek nausitous, *Phengaris (Maculinea) teleius* modraszek telejus, *Polistes dominulus* klecanka rdzaworożna, *Vertigo angustior* poczwarówka zwężona, *Astacus astacus* rak szlachetny; **5 rzadkich gatunków kręgowców wpisanych do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt – Kręgowce: 1 minóg:** *Eudontomyzon mariae* minóg ukraiński, **1 płaz:** *Triturus cristatus* traszka grzebieniasta, **1 ptak:** *Strix uralensis* puszczyk uralski, **2 ssaki:** *Myotis emarginatus* nocek orzęsiony, *Glis glis* popielica;
 - występowanie **5 obcych gatunków zwierząt:** *Harmonia axyridis* biedronka azjatycka, *Mus musculus* mysz domowa, *Rattus norvegicus* szczur wędrowny, *Dama dama* daniel, *Phasianus colchicus* bażant;

n) Lasy:

- struktura siedlisk: las wyżynny świeży 36,4%; bór mieszany wilgotny 21,2%; las mieszany wilgotny 15,6%; bór mieszany świeży 9,2%; las mieszany świeży 6,4%; las mieszany wyżynny świeży 5,2%; las wilgotny 2,6%; ols 0,7%; bór mieszany wyżynny świeży 0,7%; bór mieszany bagienny 0,5%; las świeży 0,4%; las mieszany wyżynny wilgotny 0,4%; las mieszany bagienny 0,3%; las łęgowy wyżynny 0,2%; lasy wyżynny wilgotny 0,1%; las łęgowy 0,1%;
- drzewostany: gatunki lasotwórcze drzew: So – 60,2%; Bk - 20,3%; Db – 6,5%, Brz – 6,5%; Ol – 4,3%, Św – 1,4%; Gb 0,6%; Jd 0,1%; Os 0,1%; Md - 2%; inne 2%;
- kompleksy leśne:
 - 34 kompleksy o wielkości do 5 ha o łącznej powierzchni 34 ha;
 - 16 kompleksów o wielkości od 6 ha do 20 ha o łącznej powierzchni 164 ha;
 - 7 kompleksów o wielkości od 21 ha do 100 ha o łącznej powierzchni 182 ha;
 - 5 kompleksów o wielkości od 101 ha do 500 ha o łącznej powierzchni 1109 ha;
 - 2 kompleksy o wielkości > 500 ha o łącznej powierzchni 4889 ha;

o) istniejące formy ochrony przyrody:

Rezerwat przyrody: „Skała Kmity” został utworzony 25 listopada 1959 roku (na mocy Zarz. Nr 394 Min. Leśn. i Przem. Drzew. z dn. 25.11.1959 r. (M. P. 1960, Nr 8, poz. 40)), i ma powierzchnię 19,47 ha. Rezerwat położony jest na obszarze gminy Zabierzów, w miejscu gdzie rzeka Rudawa przełamuje Garb Tenczyński na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. Głównym powodem utworzenia rezerwatu Skała Kmity jest ochrona naturalnego krajobrazu przełomu rzeki Rudawy, wychodni skalnych, oraz naturalnego zespołu lasu grądowego; **„Bukowica”** utworzony 19 lutego 1987 roku. (na mocy Zarz. Min. Och. Środ. i Zas. Nat. z dn. 19.02.1987 r. (M. P. 1987, Nr 7, poz. 55, § 7)) rezerwat Bukowica jest rezerwatem o charakterze leśnym, umiejscowionym na triasowym wzniesieniu zachodniej części Garbu Tenczyńskiego, w gminie Babice. Porośnięty żyzną buczyną karpacką rezerwat ma powierzchnię 22,76 ha. Główną atrakcją rezerwatu jest kilkunastometrowa wychodnia skalna (z triasowych wapieni) i znajdujące się w niej niewielkie jaskinie; **„Lipowiec”** (utworzony 25 listopada 1959 na mocy Zarz. Nr 396 Min.

Leśn. i Przem. Drzew. z dn. 25.11.1959 r. (M. P. 1960, Nr 8, poz. 41)), sklasyfikowany jest jako krajobrazowy i leśny rezerwat przyrody. Rezerwat położony jest w pobliżu wsi Wygiełzów i Babice, na obszarze Nadleśnictwa Chrzanów, obejmuje wzgórze Lipowiec (362 m n.p.m.). Rezerwat ma powierzchnię 10,80 ha. Rezerwat porasta las bukowy (nazywany lokalnie Czarnym Lasem); „**Zimny Dół**” został utworzony 8 lipca 1991 roku (na mocy Zarz. Min. Ochr. Środ., Zas. Nat. i Leśn. z dn. 08.07.1991 r. (Dz. U. 1991, Nr 25, poz. 172, § 1)). Jest rezerwatem przyrody nieożywionej znajdującym się w miejscowości Czułów w gminie Liszki. Ten niewielki (zaledwie 2,22 ha) rezerwat jest najmniejszym rezerwatem Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Ochronie w rezerwacie podlegają charakterystyczne formy skałkowe powstałe w wyniku procesów krasowych; „**Dolina Mnikowska**” został utworzony 14 stycznia 1963 roku (na mocy Zarz. Nr 17 Min. Leśn. i Przem. Drzew. z dn. 14.01.1963 r. (M. P. 1963, Nr 13, poz. 76)). Rezerwat ma charakter wąwozu położonego w dolinie rzeki Sanki, na obszarze zrębu tektonicznego Grzbietu Tenczyńskiego w obrębie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Powierzchnia rezerwatu liczy 20,41 ha. Rezerwat ma dużą wartość kulturową i historyczną. W wąwozowych jaskiniach odkryto ślady zamieszkania ludności. Pośrodku Doliny na polanie zwanej Cyrkiem znajduje się XIX w. malowidło naskalne przedstawiające Matkę Boską Skalską (pędzla Walerego Eljasza-Radzikowskiego, odnowione w 1863r.); **stanowiska dokumentacyjne:** „**Odsłonięcie w Czerwieńcu**” stanowisko dokumentacyjne utworzone 16 listopada 1998 roku (na mocy Rozp. Nr. 32 Woj. Kraków. z dn. 16.11.1998 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 28, poz. 239)). Stanowisko o powierzchni 0,3 ha znajduje się w kompleksie leśnym przy wierzchołku wzgórza Czerwieniec koło Tenczynka. Obecne tu odsłonięcia skalne (wapienne, wapienno-piaszczyste, piaskowce wapniste i wapienie piaszczyste), charakteryzują się bogatą fauną m.in. amonitów, belemnitów i małży; „**Kamieniołom Nowa Krystyna**” utworzone 16 listopada 1998 roku (na mocy Rozp. Nr. 32 Woj. Kraków. z dn. 16.11.1998 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 28, poz. 239)) stanowisko dokumentacyjne o powierzchni 0,17 ha zostało utworzone w celu ochrony starego kamieniołomu położonego nieopodal Tenczynka. Piaskowce wapniste i wapienie piaszczyste osłaniają faunę amonitów, belemnitów, małży i ramienionogów; **użytki ekologiczne:** „**Stanowisko lilii złotogłów na Garbie Tenczyńskim**” położone jest na terenie obrębu Krzeszowice, Leśnictwa Kopce (Gmina Zabierzów). Powierzchnia użytku wynosi 3,57 ha. Stanowisko zostało powołane w celu ochrony jaru krasowego usytuowanego na północnym stoku Garbu Tenczyńskiego, ze stanowiskiem chronionego gatunku *Lillium martagon* L. Ochroną został objęty również otaczający stanowisko lilii złotogłów, fragment starodrzewu buczyny karpackiej oraz grądu wysokiego; „**Uroczysko w Rząsce**” obszar chroniony położony jest w miejscowości Rząska (Gmina Zabierzów) został utworzony na mocy Zarządzenia nr 339 Wojewody małopolskiego z dnia 21 grudnia 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 208 poz. 3708). Uroczysko w Rząsce zajmuje powierzchnię ok. 59 ha. Ponadto ochronie podlegają również zbiorowiska łęgu olszowego, stawów, trzcinowisk i podmokłych łąk będących siedliskiem cennych gatunków płazów; „**Uroczysko Podgólogórze**” znajduje się na terenie miejscowości Rząska (Gmina Zabierzów). Powierzchnia obszaru wynosi 6,75 ha. „Podgólogórze” stanowi kompleks stawów i trzcinowisk. Obszar został objęty ochroną na mocy Uchwały Rady Gminy Zabierzów Nr XLIII/355/01 z dnia 20 lipca 2001 r. Celem ochrony jest zabezpieczenie przed osuszeniem i likwidacją stawów należących do XIX-wiecznego zespołu dworskiego oraz utrzymanie stanowisk cennych roślin i zwierząt; **pomniki przyrody** (zestawienie nr 1): 48 pomników przyrody w tym: 45 pojedynczych drzew, 2 źródła, 1 skałka; **obszary Natura 2000:** **PLH 120059 Dolina Sanki** - Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2015/69 z dnia 3 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (*notyfikowana jako dokument nr C(2014) 9072*), obszar leży na terenie gminy Liszki w powiecie krakowskim, w województwie małopolskim. Przedmiotami ochrony w obszarze zgodnie z SDF są: poczwarówka zwężona (*Vertigo angustior* kod 1014) oraz zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion* kod 6410). Obszar obejmuje fragment doliny potoku Sanka, wąski pas łąk i pastwisk przylegających do rzeki Sanki.

Zestawienie nr 1. Wykaz pomników przyrody zlokalizowanych na terenie TPK.

Lp	Nr rejestru woj.	Stary numer rejestrowy	Gatunek/Nazwa	Rodzaj obiektu	Obwód [cm]	Wysokość [m]	Data utworzenia	Obowiązujący akt prawny	Miejscowość	Lokalizacja
1	120302-010	930/1	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	drzewo	285	25	1998-01-22	Rozp. Nr 4/98 Woj. Katow. z dn. 22.01.1998 r.	Wygiełzów	ul. Grodzisko 4
2	120303-016	-	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	drzewo	450	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Płaza	ul. Okólna, przy kapliczce
3	120606-049	15/64	klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	drzewo	255	14	1936-04-15	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13)	Rudno	na dziedzińcu ruin zamku
4	120607-009	-	źródło	źródło	-	-	2004-04-13	Orzec. LBKS-11/Ca-2/Kr36 z dn. 15.04.1936 r.	Mników	w dolinie Sanki na wysokości wsi Baczyn
5	120616-001	38/1	jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	drzewo	339	18	1967-07-28	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13)	Balice	przy szkole podstawowej
6	120616-009	38/9	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	drzewo	455	23	1967-09-15	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13)	Bolechowice	przy drodze z Małej Zielonej do Zielonej
7	120616-021	38/23	dąb czerwony (<i>Quercus rubra</i>)	drzewo	384	18	1976-07-19	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13)	Rząska	w centrum zadrzewienia parkowego
8	120616-022	38/24	platan klonolistny (<i>Platanus acerifolia</i>)	drzewo	310	19	-	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13)	Rząska	na dziedzińcu klasztoru
9	120616-028	38/33	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	drzewo	334	19	1964-01-25	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13)	Burów	uroczysko Grybów, oddz. 241nx
10	120616-029	38/34	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	drzewo	280	18	1964-01-25	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13)	Burów	uroczysko Grybów, oddz. 241nx

Lp	Nr rejestru woj.	Stary numer rejestrowy	Gatunek/Nazwa	Rodzaj obiektu	Obwód [cm]	Wysokość [m]	Data utworzenia	Obowiązujący akt prawny	Miejscowość	Lokalizacja
11	120616-030	38/35	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	drzewo	415	18	1964-01-25	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13)	Burów	uroczysko Grybów, oddz. 241nx
12	120616-040	38/45	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	drzewo	401	18	1997-01-30	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13)	Aleksandrowice	na terenie folwarku
13	120616-041	38/46	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	drzewo	422	19	1997-01-30	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13)	Aleksandrowice	na terenie folwarku
14	120616-042	38/47	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	drzewo	482	24	1997-01-30	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13)	Aleksandrowice	na terenie folwarku
15	120616-043	38/48	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	drzewo	500	23	1997-01-30	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13)	Aleksandrowice	na terenie folwarku
16	120616-044	38/49	klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	drzewo	349	24	1997-01-30	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13)	Aleksandrowice	na terenie folwarku
17	120616-045	-	skałka "Nad Jackiem"	skałka	--	30	2002-01-31	Rozp. Nr 14/02 Woj. Małop. z dn. 31.01.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 22, poz. 431)	Balice	L-ctwo Zabierzów, oddz. 239g
18	120616-046	-	źródło	źródło	-	-	2002-01-31	Rozp. Nr 14/02 Woj. Małop. z dn. 31.01.2002 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 22, poz. 431)	Brzoskwinia	100 m na południe od drogi biegnącej przez Brzoskwinie, w pobliżu ujęcia wody dla wsi
19	120616-048	-	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	drzewo	300	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Aleksandrowice	N-ctwo Krzeszowice, oddz. 244c

Lp	Nr rejestru woj.	Stary numer rejestrowy	Gatunek/Nazwa	Rodzaj obiektu	Obwód [cm]	Wysokość [m]	Data utworzenia	Obowiązujący akt prawny	Miejscowość	Lokalizacja
20	120616-049	-	kasztanowiec zwyczajny (<i>Aesculus hippocastanum</i>)	drzewo	352	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
21	120616-050	-	klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	drzewo	436	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
22	120616-051	-	iglicznia trójcierniowa (<i>Gleditsia triacanthos</i>)	drzewo	345	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
23	120616-052	-	tulipanowiec amerykański (<i>Liriodendron tulipifera</i>)	drzewo	254	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
24	120616-053	-	choina kanadyjska (<i>Tsuga canadensis</i>)	drzewo	270	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
25	120616-054	-	klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	drzewo	289	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
26	120616-055	-	platan klonolistny (<i>Platanus acerifolia</i>)	drzewo	421	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
27	120616-056	-	platan klonolistny (<i>Platanus acerifolia</i>)	drzewo	374	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
28	120616-057	-	platan klonolistny (<i>Platanus acerifolia</i>)	drzewo	411	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski

Lp	Nr rejestru woj.	Stary numer rejestrowy	Gatunek/Nazwa	Rodzaj obiektu	Obwód [cm]	Wysokość [m]	Data utworzenia	Obowiązujący akt prawny	Miejscowość	Lokalizacja
29	120616-058	-	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	drzewo	443	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
30	120616-059	-	jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	drzewo	323	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
31	120616-060	-	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	drzewo	396	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
32	120616-061	-	choina kanadyjska (<i>Tsuga canadensis</i>)	drzewo	220	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
33	120616-062	-	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	drzewo	396	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
34	120616-063	-	jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	drzewo	336	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
35	120616-064	-	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	drzewo	336	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
36	120616-065	-	modrzew europejski (<i>Larix decidua</i>)	drzewo	223	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
37	120616-066	-	modrzew europejski (<i>Larix decidua</i>)	drzewo	267	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski

Lp	Nr rejestru woj.	Stary numer rejestrowy	Gatunek/Nazwa	Rodzaj obiektu	Obwód [cm]	Wysokość [m]	Data utworzenia	Obowiązujący akt prawny	Miejscowość	Lokalizacja
38	120616-067	-	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	drzewo	301	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
39	120616-068	-	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	drzewo	257	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
40	120616-069	-	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	drzewo	295	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
41	120616-070	-	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	drzewo	257	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
42	120616-071	-	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	drzewo	364	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
43	120616-072	-	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	drzewo	342	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
44	120616-073	-	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	drzewo	496	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
45	120616-074	-	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	drzewo	320	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
46	120616-075	-	grab pospolity (<i>Carpinus betulus</i>)	drzewo	264	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski
47	120616-076	-	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	drzewo	477	-	2004-04-13	Rozp. Nr 7 Woj. Małop. z dn. 13.04.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 85, poz. 1086)	Balice	park dworski

Lp	Nr rejestru woj.	Stary numer rejestrowy	Gatunek/Nazwa	Rodzaj obiektu	Obwód [cm]	Wysokość [m]	Data utworzenia	Obowiązujący akt prawny	Miejscowość	Lokalizacja
48	126101-083	14/III/14	wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>)	drzewo	375	21	-	Rozp. Nr 3 Woj. Krakow. z dn. 30.01.1997 r. (Dz. Urz. Woj. Krakow. Nr 5, poz. 13)	Kraków	Krowodrza, ul. Pod Strzechą

2) uwarunkowania kulturowe i krajobrazowe:

- a) rodzaj krajobrazu: dominuje typ krajobrazu zbliżony do naturalnego, który zajmuje około 50% powierzchni Parku. W dalszej kolejności występuje naturalno-kulturowy (około 44% powierzchni TPK) i kulturowy (około 6% powierzchni TPK);
 - b) dwadzieścia dziewięć punktów widokowych, z których obserwować można najbardziej charakterystyczne elementy krajobrazu Parku. Zakres widoczności z punktów wynosi od około 60° do 360°;
 - c) czternaście ciągów widokowych o łącznej długości ponad 7 km, które pozwalają na obserwację m.in. najbardziej wartościowych elementów krajobrazu zbliżonego do naturalnego, naturalno-kulturowego i kulturowego Parku;
 - d) zasoby środowiska kulturowego:
- 258 obiektów kultury materialnej, wśród których najliczniej reprezentowane są obiekty małej architektury sakralnej (165) i domy mieszkalne (53), a ponadto: zabytkowe cmentarze (13), miejsca pamięci (9), świątynie (5), dwory (3) i inne (10);
 - 97 obiektów o najwyższej potencjalnej wartości zabytkowej, które charakteryzują się w pełni czytelną formą i dobrze zachowanymi pierwotnymi cechami stylistycznymi, w tym m.in.: 67 obiektów małej architektury sakralnej, 10 domów, 10 zabytkowych cmentarzy oraz 3 kościoły;
 - 1 zabytek o znaczeniu regionalnym – kościół par. pw. św. Katarzyny w Ryglicach (pozostałe obiekty należą do dóbr kultury o znaczeniu lokalnym);
 - 12 obiektów wpisanych do rejestru zabytków (Zestawienie 2);

Zestawienie 2 Obiekty wpisane do rejestru zabytków zlokalizowane na terenie TPK.

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Nr rej.
1	Babice	Zamek Lipowiec	A-686/M
2	Balice	Pałac	A-655/M
3	Balice	Park pałacowy	A-655/M
4	Czułów	Kaplica pw. Wniebowzięcia NMP	A-4/M
5	Kochanów	Willa nr 104	A-446/M
6	Kraków	Fort 41a Mydlniki	A-123/M
7	Mników	Dwór	A-598/M
8	Rudno	Zamek Tenczyn	A-660/M

3) uwarunkowania społeczne i gospodarcze:

- a) położenie administracyjne: województwo małopolskie, powiat chrzanowski (gminy: Alwernia, Babice, Chrzanów, Trzebinia), powiat krakowski (gminy: Krzeszowice, Zabierzów, Liszki, Wielka Wieś, Kraków);
- b) położenie według podziałów leśnych: Nadleśnictwa: Krzeszowice, Chrzanów;
- c) struktura użytkowania: powierzchnia leśna niezalesiona – 1,9%; drzewostany w klasach wieku: I – 5,5%; II – 8,7%; III – 11,0%; IV – 21,4%; V – 24,0%; VI – 11,3%; VII i st. – 5,2%; drzewostany w klasie odnowienia, klasie do odnowienia, drzewostany o budowie przerębowej zajmują łącznie 11,0 % pow. leśnej;
- d) struktura własnościowa: własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Krzeszowice 68,86%; własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Chrzanów 23,72%; własność Skarbu Państwa 0,84%; Własność Samorządów 1,79%; własność prywatna 4,79%;
- e) ludność: szacunkowa liczba ludności zamieszkująca teren Parku wynosi około 130 000 osób;
- f) podmioty w poszczególnych sektorach gospodarki¹: sektor rolniczy (447), sektor przemysłowy (22 400), sektor usługowy (107 942); sektor prywatny (141 602) i sektor publiczny (1 804);
- g) rolnictwo: wielkość gospodarstw rolnych¹: do 1 ha (9324), 1 do 5 ha (5309), 5 do 10 ha (266), 10 do 15 ha (43), 15 ha i więcej (89);
- h) profil produkcji rolnej: roślinnej – zboża, ziemniaki, uprawy przemysłowe, buraki cukrowe, warzywa gruntowe, rośliny strączkowe jadalne, rzepak i rzepik; zwierzęcej – trzoda chlewna, bydło (krowy), drób, konie;

¹ Wartości liczbowe podano dla całych gmin, również obszarów położonych poza granicami TPK

- i) walory turystyczne: Wśród walorów turystycznych TPK znajdują się walory przyrodnicze, kulturowe, jak i krajobrazowe, do których należą punkty i ciągi widokowe. Na terenie Parku istnieje sieć szlaków pieszych, rowerowych, szlak do turystyki konnej, szlaki kulturowe i tematyczne, dwa międzynarodowe szlaki pielgrzymkowe, a także trasy (drogi) wspinaczkowe, zlokalizowane na skałkach jurajskich. Na terenie Parku znajdują się ponadto zagospodarowane miejsca służące rekreacji i wypoczynkowi, wyposażone w elementy małej architektury. Stan wyposażenia szlaków jest jednak niewystarczający. Część z oznaczeń charakteryzuje się zaniedbaniem, a elementy małej architektury towarzyszącej szlakom turystycznym znajdują się w złym stanie technicznym. Niewystarczająco rozwinięta jest także baza noclegowa;
- j) sieć drogowa: autostrada A-4, drogi wojewódzkie: 781, 774, 780, drogi krajowe: 94, 79; droga ekspresowa S7. Sieć uzupełniają drogi gminne, publiczne i wewnętrzne oraz inne dojazdowe do pól i lasów;
- k) sieć wodociągowa i kanalizacyjna: na terenie TPK sieć wodociągów jest dobrze rozbudowana. Zdecydowana większość mieszkańców ma podłączenie do sieci wodociągowej. Jedynie pojedyncze gospodarstwa, najczęściej odseparowane od zwartej zabudowy, nie są podłączone do sieci i posiadają własne studnie. Należy jednak zaznaczyć, że zasięg sieci kanalizacyjnej jest nadal niewystarczający i duża część gospodarstw posiada szamba lub przydomowe oczyszczalnie ścieków;
- l) sieć gazowa: przez TPK przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia magistralny DN 250 relacji Korabniki – Zabierzów i Zabierzów - Oświęcim. Z Krzeszowic przez Wolę Filipowską, Tenczynek i Rudno do Alwerni poprowadzony jest gazociąg wysokoprężny zasilający DN200 Krzeszowice-Alwernia. W gminie Zabierzów systemem gazyfikacji objęte są wszystkie sołectwa na terenie gminy, z gazociągu w 2014 r. korzystało prawie 87% mieszkańców. Również gminy Liszki i Krzeszowice posiadają niemal pełne wyposażenie w sieć gazową. W 2014 r. 72% mieszkańców gminy Krzeszowice korzystało z sieci gazowej. w gminie Liszki 85% mieszkańców korzystało z gazociągów, na obszarze wiejskim gminy Krzeszowice z gazociągu korzystało ok. 72% mieszkańców. Sieć gazowa jest dość dobrze rozwinięta w części gminy Alwernia, w 2013 r. korzystało z niej prawie 67% wszystkich mieszkańców. W gminie Wielka Wieś z gazociągu korzystało 92 % ludności, w gminie Babice około 60%; w gminach: Chrzanów – obszar wiejski ok. 48% mieszkańców, w gminie Trzebinia obszar wiejski 70%. Gęstość sieci gazowych w gminach, na terenie których położony jest TPK jest średnia i mieści się w przedziale 150-300 km/100 km² (stan na 2012 r.). Wyjątek stanowi tylko miasto Kraków, gdzie gęstość ta jest znacznie wyższa i w 2012 r. wynosiła 634,9 km/100 km²;
- m) sieć energetyczna: Na północ od TPK przebiega napowietrzna linia najwyższych napięć 220 kV relacji Siersza-Lubocza, Siersza-Klikowa. Równolegle do niej biegnie linia wysokiego napięcia 110 kV relacji Lubocza – Siersza. TPK przecina również linia wysokiego napięcia 110 kV relacji Siersza - Alwernia. Park na niewielkim fragmencie przecina ponadto napowietrzna linia energetyczna 110 kV relacji Elektrownia Skawina – Prądnik, Balicka – Prądnik;
- n) składowiska odpadów: na terenie Parku brak jest wysypisk śmieci i składowisk odpadów, dlatego są one wywożone przez uprawnionych przewoźników poza jego granice. Prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów w formie indywidualnego odbioru bezpośrednio z posesji. Obowiązuje jednakowa opłata dla wszystkich mieszkańców w obszarze gminy, przy czym niższe koszty ponoszą osoby segregujące odpady. Zorganizowane jest także usuwanie, transport i utylizacja odpadów niebezpiecznych, takich jak azbest;
- o) oczyszczalnia ścieków: na terenie Parku i jego najbliższych okolicach funkcjonuje 5 oczyszczalni ścieków, przyjmujących ścieki wytworzone na terenie Parku. Część ścieków jest również dostarczana do oczyszczalni ścieków „Płaszów” w Krakowie. Oczyszczalnie ścieków znajdują się w miejscowościach: Krzeszowice (przepustowość 7000 m³/d), Zalas (400 m³/d), Rudno (125 m³/d), Balice (800 m³/d), Niegoszowice (800 m³/d) Płaza (b. d.).

Rozdział 3

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

§ 3. Identyfikacja zagrożeń oraz sposobów ich eliminacji lub ograniczenia:

Zobrazowanie zagrożeń przedstawia załącznik nr 2a, b oraz 7 (dotyczy zagrożeń dla korytarze ekologicznych) do uchwały.

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
ZAGROŻENIA DLA ELEMENTÓW ŚRODOWISKA ABIOTYCZNEGO:						
1	Presja urbanistyczna.	Ingerencja w naturalną rzeźbę terenu, obudowa cieków wodnych, ingerencja w stosunki wodne obszaru.	Cały Park, szczególnie w rejonie miejscowości Zabierzów, Krzeszowice i Mydlniki.	R, P	W	Racjonalne gospodarowanie przestrzenią, odpowiednie zapisy w dokumentach planistycznych, zakaz obudowy cieków wodnych.
2	Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych.	Przedostawanie się do wód zanieczyszczeń pochodzących ze ścieków socjalno-bytowych, ciągów komunikacyjnych oraz z terenów rolniczych.	Cały Park, szczególnie tereny zabudowane, tereny wzdłuż ciągów komunikacyjnych (drog, trasy kolejowej) oraz tereny rolnicze.	P	W	Zapobieganie przedostawaniu się zanieczyszczeń, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, edukacja w zakresie praktyk rolniczych przyjaznych środowisku.
3	Degradacja gleb.	Spływ zanieczyszczeń z ciągów komunikacyjnych, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków socjalno-bytowych oraz niewłaściwe nawożenie terenów rolniczych.	Cały Park, szczególnie wzdłuż najbardziej uczęszczanych ciągów komunikacyjnych (drogi nr A4, S7, 79, 94, 774, 780, 781 oraz trasa kolejowa Kraków - Trzebinia), planowanej drogi Rudno - Krzeszowice, rejon kamieniołomu Niedźwiedzia Góra oraz tereny rolnicze.	P	W	Zapobieganie przedostawaniu się zanieczyszczeń, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, edukacja w zakresie praktyk rolniczych przyjaznych środowisku, racjonalne wydobycie surowców skalnych.
4	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego.	Napływ zanieczyszczeń spoza Parku, zanieczyszczenia związane z użytkowaniem pieców węglowych (niska emisja) oraz wzmożonym ruchem samochodowym.	Cały teren Parku w przypadku napływu zanieczyszczeń z aglomeracji śląskiej i krakowskiej; rejon kamieniołomu Niedźwiedzia Góra, tereny wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych na terenie Parku (drogi nr A4, S7, 79, 94, 774, 780, 781) i planowanej drogi Rudno - Krzeszowice oraz tereny zurbanizowane w przypadku niskiej emisji.	P	W, Z	Ekologiczne metody ogrzewania, modernizacja istniejących kotłowni i oparcia systemu grzewczego o paliwa niskoemisyjne (gaz ziemny, drewno, biomasa) i/lub energię elektryczną. W przypadku kotłowni opalanych paliwami stałymi zaleca się instalować urządzenia ograniczające emisję zanieczyszczeń do atmosfery. Zaleca się także wykorzystać dodatkowo niekonwencjonalne źródła energii, które nie powodują degradacji środowiska przyrodniczego i krajobrazu (np. kolektory słoneczne). Sadzenie drzew przy drogach. Prowadzenie zakładu wydobywczego zgodnie z

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
						normami i zapisami prawnymi oraz koncesyjnymi.
5	Niekontrolowany ruch turystyczny.	Zaśmiecanie, jazda quadami i motocyklami poza drogami publicznymi.	Linowe – wzdłuż dróg, ścieżek, szlaków; Punktowe – przy obiektach turystycznych, parkingach, miejscach odpoczynku.	R, P	W	Poprawa infrastruktury turystycznej, edukacja ekologiczna turystów.
6	Degradacja form skałkowych i odsłoneń skalnych.	Nadmierne zarastanie form skałkowych, nadmierne zarastanie i zapełnienie odsłoneń skalnych, niekontrolowana wspinaczka skalna.	Wszystkie formy skałkowe i odsłoneń na terenie Parku.	R, P	W	Okresowe odślawianie skałek (wycinka krzewów i drzew). Zachowywanie odsłoneń geologicznych. Edukacja ekologiczna osób wspinających się na skałach.
7	Degradacja źródeł.	Zanieczyszczanie źródeł, zaśmiecanie, przekształcanie mis źródłowych, ujęcie na potrzeby wodociągów.	Wszystkie źródła na terenie Parku.	R, P	W	Zapobieganie przedostawaniu się zanieczyszczeń do źródeł i wód podziemnych, zapobieganie przekształcaniu mis źródłowych.
8	Zarastanie zbiorników wodnych.	Przedostawanie się zanieczyszczeń do zbiorników, brak konserwacji brzegów.	Wszystkie stawy na terenie Parku, w szczególności: Dolina Aleksandrowicka, Wąwóz Simota.	R, P	W	Niedoprowadzanie do zanieczyszczenia stawów, wykaszanie brzegów, w razie konieczności rewitalizacja.
9	Hałas.	Dyskomfort akustyczny. Przekraczanie norm hałasu.	Tereny wzdłuż głównych dróg na terenie Parku (drogi nr A4, S7, 79, 94, 774, 780, 781), rejon kamieniołomu Niedźwiedzia Góra, portu lotniczego oraz trasy kolejowej Kraków - Trzebinia i planowanej drogi Rudno - Krzeszowice.	R, P	W, Z	Ograniczenie hałasu, zastosowanie nowoczesnych technologii tłumiących hałas na drogach i trasach kolejowych, budowa „zielonych ekranów”-pasów nasadzeń drzew i krzewów (roślinność wysoka i niska), w szczególności na terenach gdzie trasy i drogi przebiegają w pobliżu większych skupisk gospodarstw domowych. Prowadzenie zakładu wydobywczego zgodnie z normami i zapisami prawnymi oraz koncesyjnymi.
ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA BIOTYCZNEGO:						
1	Sukcesja wtórna.	Zarzucenie tradycyjnej gospodarki łaskarskiej powoduje zmniejszenie arealu i ubożenie składu florystycznego zbiorowisk nieleśnych. Dotyczy to łąk świeżych, wilgotnych i zmiennowilgotnych, muraw kserotermicznych,	Obszar nieleśny na terenie całego Parku.	R	W	Utrzymanie ekstensywnego użytkowania łąk świeżych, wilgotnych i zmiennowilgotnych, a także muraw kserotermicznych. Akcja informacyjna promująca

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
		oraz gatunków: kukułka Fuchsa <i>Dactylorhiza fuchsii</i>, goryczka wąskolistna <i>Gentiana pneumonanthe</i>, kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i>, mieczyk dachówkowaty <i>Gladiolus imbricatus</i>, starzec kędzierzawy <i>Senecio rivularis</i>, dziewięciśń bezłodygowy <i>Carlina acaulis</i>, centuria pospolita <i>Centaureum erythraea</i>, centuria nadobna <i>Centaureum pulchellum</i>, kukułka krwista <i>Dactylorhiza incarnata</i>, kukułka plamista <i>Dactylorhiza maculata</i>, kukułka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i>, listera jajowata <i>Listera ovata</i>, gnidosz rozesłany <i>Pedicularis sylvatica</i>, zaraza czerwona <i>Orobanchae lutea</i>, zaraza Bartlinga <i>Orobanchae bartlingii</i>, kostrzewa biała <i>Festuca pallens</i>. Sukcesja wtórna prowadzi również do zmniejszenia powierzchni obszarów bytowania i miejsc żerowiskowych gatunków zwierząt związanych z terenami otwartymi np. czerwonończyka fioletka <i>Lycaena helle</i> poczwarówki zwężonej <i>Vertigo angustior</i>.				program rolnośrodowiskowy. Edukacja społeczeństwa.
2	Presja budowlana.	<i>Locus classicus</i> fiołka bagiennej jest stale proponowany jako teren do zabudowy mieszkaniowej.	Rząska.	R	W	Ponowne objęcie ochroną w postaci użytku ekologicznego.
3	Ekspansja gatunków obcych (inwazyjnych) dla flory Parku oraz gatunków obcych dla fauny Parku.	Powoduje ustępowanie gatunków rodzimych, zmiany w składzie florystycznym oraz faunistycznym, w fizjonomii zbiorowisk oraz zaburzenie równowagi ekosystemów.	Teren całego Parku.	R, P	W, Z	Flora: Monitorowanie i kontrola liczebności populacji gatunków obcych i inwazyjnych, likwidacja tych gatunków (zwłaszcza dotyczy gatunków, które nie opanowały jeszcze terenu całego Parku, lecz występują punktowo na pojedynczych stanowiskach). Edukacja społeczeństwa na temat szkodliwości hodowli roślin inwazyjnych w celach dekoracyjnych. Fauna: Monitorowanie i kontrola liczebności populacji gatunków obcych.

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
4	Eliminacja martwego drewna.	Nadmierna eliminacja martwego drewna prowadzi do obniżenia bioróżnorodności.	Lasy na terenie Parku.	P	W	Dążenie do pozostawiania martwego drewna, odpowiednio do składu gatunkowego, fazy rozwojowej i zasady zachowania trwałości drzewostanów, w ilości min. 5% zasobności drzewostanu na koniec okresu obowiązywania planu ochrony Parku (ze szczególnym uwzględnieniem drzew martwych stojących, w tym dziuplastych) . Wskazane rębnie złożone.
5	Zanik stanowiska obuwika pospolitego <i>Cypripedium calceolus</i> .	Nadmierny wzrost nalotu buka spowodował zaprzestanie tworzenia części nadziemnych obuwika.	Buczyna storczykowa w okolicach Nielepic.	R	W	Wycięcie nadmiernej ilości nalotu buka.
6	Planowane zalesienia.	Planowane zalesienia bezpowrotnie zniszczą siedliska przyrodnicze takie jak niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>), starorzecza i naturalne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympaeion</i> , <i>Potamion</i> , oraz gatunki roślin: gnidosz rozesłany <i>Pedicularis sylvatica</i> , mieczyk dachówkowaty <i>Gladiolus imbricatus</i> , listera jajowata <i>Listera ovata</i> , kukulka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i> .	Obszary nieleśne na obrzeżach i w obrębie Puszczy Dułowskiej.	R	W	Rezygnacja z planowanych zalesień.
7	Brak objęcia formą ochrony przyrody.	Brak objęcia formą ochrony przyrody skutkuje brakiem koncepcji ochrony przyrody, a co za tym idzie brakiem jej realizacji.	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) na północ od Bolęcina oraz obszar występowania fiołka bagiennego w Rząsce.	R	Z	Objęcie ochroną w postaci użytków ekologicznych.
8	Brak aktualnych planów ochrony rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie TPK.	Brak aktualnych planów ochrony rezerwatów przyrody skutkuje brakiem koncepcji ochrony przyrody, a co za tym idzie brakiem jej realizacji.	„Skala Kmity”, „Bukowica”, „Lipowiec”, „Zimny Dół”, „Dolina Mnikowska”.	R	Z	Sporządzenie aktualnych planów ochrony rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie TPK.

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
9	Wypalanie traw i zarośli.	Wypalanie traw i zarośli stanowi śmiertelną pułapkę dla drobnych zwierząt. Powoduje niszczenie miejsc lęgowych ptaków oraz miejsc bytowania innych zwierząt.	Obszary nieleśne na terenie całego Parku, pola, przydroża, nieużytki itp.	R, P	W	Działania prewencyjne polegające na systematycznych kontrolach zwłaszcza na przełomie zimy i wiosny, czyli w okresie gdy wzrasta liczba pożarów; sezonowa współpraca z policją i strażą pożarną. Edukacja społeczeństwa.
10	Wzrost natężenia ruchu samochodowego.	Zwiększenie śmiertelności zwierząt w wyniku kolizji (w tym śmiertelność płazów na trasach sezonowych migracji).	Ciągi komunikacyjne przebiegające przez teren Parku, w szczególności drogi główne (m.in. droga krajowa nr 79, droga wojewódzka 781, droga ekspresowa S7, droga wojewódzka 774 w okolicy Skały Kmity, gdzie zinwentaryzowano wysoki wskaźnik kolizji ze zwierzętami na podstawie klasyfikacji wg ilości 9-13 oraz 5-8 zdarzeń źródło GDOŚ geoserwis.gdos.gov.pl), drogi lokalne przecinające miejsca sezonowych migracji płazów (np. przy stawach w Aleksandrowicach, Rząsce).	R, P	W, Z	Uwzględnienie w planach budowy dróg przepustów dla płazów i dla innych drobnych zwierząt, wprowadzanie ograniczeń prędkości lub innego oznakowania pionowego. Prowadzenie działań z zakresu czynnej ochrony płazów. Edukacja społeczeństwa, propagowanie dobrych praktyk.
11	Zmniejszenie funkcjonalności, drożności korytarzy ekologicznych.	Tereny zabudowane oraz przeznaczone pod zabudowę w tym infrastrukturę drogową i kolejową w obszarach migracji zwierząt, zwanych korytarzami ekologicznymi; ograniczenie swobodnego przemieszczania się zwierząt poprzez częściowe lub całkowite zabudowanie tras migracji, fragmentacja siedlisk występowania zwierząt.	Obszary zabudowane i planowane do zabudowania na terenie całego Parku. Ciągi komunikacyjne takie jak autostrada A4; linia kolejowa Kraków-Katowice, planowana Obwodnica Zabierzowa; budowa połączenia drogowego pomiędzy DK nr 28 i DK nr 79 Zator – Spytkowice –Alwernia – Węzeł Rudno – Wola Filipowska” będącego nowym ciągiem drogowym poprawiającym dostępność do autostrady A4 z dróg krajowych nr 28, 44 oraz 79.	R	w	Udrożnienie istniejących przejść dla zwierząt wiodących pod autostradą A4, uwzględnienie w planach budowy dróg przepustów dla płazów i dla innych drobnych zwierząt. Wprowadzenie odpowiednich zapisów w planach i studiach zagospodarowania przestrzennego gmin, ograniczenie zabudowy. Pozostawianie pasów zadrzewień wzdłuż dróg, cieków wodnych oraz użytków rolnych, zmiana przebiegu korytarza na tereny nie objęte zabudową.
12	Elementy utrudniające przemieszczanie się zwierząt.	Urządzenia wodne takie jak stopnie wodne piętrzące wodę, stwarzają zagrożenie dla populacji ryb oraz innych organizmów wodnych. Przyczyniają się do degradacji i zaniku siedliska, a także utrudniają lub uniemożliwiają przemieszczanie się ryb w celu odbycia tarła.	Rzeka Rudawa wraz z dopływami. Zagrożenia rzeczywiste: jazy bez przepławek w miejscowościach: Szczyglice oraz Mydlniki. Zagrożenia potencjalne- inne rzeki i potoki na terenie TPK.	R, P	W, Z	Utrzymanie cieków w stanie naturalnym. Pozostawienie kształtowania koryt procesom naturalnym z wyjątkami opisanymi w § 14 pkt 4.a)). Minimalizacja negatywnych skutków tworzenia sztucznych barier – w miarę możliwości przywracanie ciągłości cieków wodnych.

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
13	Kłusownictwo.	Nielegalne zabijanie zwierząt łownych, eliminacja gatunków objętych ochroną.	Teren całego Parku.	P	W	Działania prewencyjne polegające na systematycznych kontrolach obszarów leśnych oraz polnych. Edukacja społeczeństwa.
14	Ruch pojazdów crossowych.	Płoszenie i niepokojenie zwierząt.	Tereny lasów oraz łąk na terenie Parku, np.: w okolicy zamku w Rudnie.	R	W	Działania prewencyjne polegające na prowadzeniu wzmoczonych patroli straży leśnej, skuteczniejsze egzekwowanie kar za nieprzestrzeganie zakazów wjazdu pojazdów nieuprawnionych na tereny leśne, współpraca z policją. Edukacja społeczeństwa.
15	Zaśmiecanie. Dzikie wysypiska odpadów.	Zaśmiecanie miejsc bytowania zwierząt; w tym oczek wodnych – niszczenie miejsc rozrodu płazów. Odpady mogą także powodować u zwierząt skałeczenia i problemy pokarmowe.	Punktowo na terenie Parku, np. w miejscowości Burów.	R, P	W, Z	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci, działania prewencyjne, edukacja społeczeństwa.
ZAGROŻENIA DLA WALORÓW KRAJOBRAZOWYCH:						
1	Zaśmiecanie.	Incydentalne lub stałe porzucanie na terenach leśnych, otwartych i zabudowanych różnego rodzaju odpadów.	Teren całego Parku.	R	W	Edukacja społeczeństwa, sprzątanie terenów zaśmieconych w ramach zorganizowanych akcji społecznych.
2	Obniżenie walorów wizualnych krajobrazu przez nowo powstającą zabudowę.	Duża dowolność w zakresie formy, materiału i kolorystyki wznoszonych budynków powoduje, że w skrajnych przypadkach stają się one silnie eksponowanymi elementami dysharmonijnymi w krajobrazie.	Tereny zabudowy zwartej i rozproszonej.	R	W	Promowanie rozwiązań architektonicznych przyjaznych dla krajobrazu i nawiązujących do miejscowej tradycji budowlanej, kształtowanie odpowiedzialnej polityki przestrzennej w zakresie form i wzorców architektonicznych, ochrona istniejących zabytków budownictwa ludowego.

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
3	Obiekty dysharmonizujące krajobraz.	Występowanie na terenie Parku obiektów o obniżonych walorach estetycznych, niedostosowanych pod względem wizualnym do otoczenia (wyróżniających się kolorystyką, rozmiarem, formą) w tym: linii energetycznych, masztów telekomunikacyjnych, wyróżniających się budynków, tablic, plakatów reklamowych i innych.	Teren całego Parku.	R	W	Oslabienie ekspozycji dysharmonijnych elementów krajobrazu.
4	Obniżenie walorów wizualnych krajobrazu przez realizację projektu „Budowa połączenia drogowego pomiędzy DK nr 28 i DK nr 79 Zator – Spytkowice – Alwernia – Węzeł Rudno – Wola Filipowska”.	Projektowana droga przecina Puszcę Dulowską oraz otwarte tereny upraw rolnych w Rudnie. Rozwiązanie to obniży atrakcyjność krajobrazową tych terenów.	Otwarte tereny upraw rolnych w Rudnie, Puszcza Dulowska.	P	W	Zminimalizowanie negatywnych skutków rozwoju infrastruktury komunikacyjnej.
5	Zniekształcenie układu komunikacyjnego.	Rozwój zabudowy poza istniejącymi jednostkami osadniczymi pociąga za sobą budowę sieci lokalnych dróg asfaltowych (sięgaczy), które obniżają wartość krajobrazu i zacierają historycznie ukształtowaną sieć dróg.	Tereny otwarte poza obszarami zabudowy.	R, P	W	Kształtowanie racjonalnej polityki w zakresie zagospodarowania przestrzennego.
6	Obniżenie walorów widokowych przez zróżnicowaną zabudowę.	Występowanie w zakresie panoramy zróżnicowanej zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej obniżającej jej wartość.	1. i 2. plan panoramy z punktu widokowego w Rudnie.	R	W	Zastosowanie zieleni maskującej zabudowę obniżającą wartość panoramy.
7	Zarastanie naturalne terenów przedpola widokowego.	Samoistne zarastanie krzewami i siewkami drzew terenów przedpola wyznaczonych punktów lub ciągów widokowych może spowodować częściowe lub całkowite przysłonięcie panoramy i utratę walorów widokowych.	Przedpola punktów widokowych: Szczyglice 2, Pod zamkiem, Kwaczała 3, Pogorzyce, Aleksandrowice 1 Przedpola ciągów widokowych: Rudno, Kwaczała - droga polna 1.	R, P	W	Utrzymanie istniejących widoków poprzez ograniczenie sukcesji naturalnej.

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
8	Zabudowa terenów przedpola widokowego.	Realizacja projektu zabudowy (mieszkaniaowej jednorodzinnej, mieszkaniowo - usługowej, usługowej, gospodarstw rolnych lub agroturystyki) na terenie przedpola wyznaczonych punktów i ciągów widokowych może spowodować częściowe lub całkowite przysłonięcie panoramy i utratę walorów widokowych.	Przedpola punktów widokowych: Czułów 2, Sanka, Rudno; Przedpola ciągów widokowych: Nielepice - stadnina koni, Nielepice granica, Rudno.	P	W	Kształtowanie odpowiedzialnej polityki przestrzennej.
9	Zabudowa terenów przedpola widokowego.	Realizacja projektu rozwoju funkcji/usług turystycznych na terenie przedpola wyznaczonych punktów i ciągów widokowych może spowodować częściowe lub całkowite przysłonięcie panoramy i utratę walorów widokowych.	Przedpola punktów widokowych: Piąza, Piąza granica, Pogorzyce; Przedpole ciągu widokowego Rudno.	P	W	Kształtowanie odpowiedzialnej polityki przestrzennej.
ZAGROŻENIA DLA WALORÓW KULTUROWYCH:						
1	Przerwanie ciągłości lokalnej tradycji budowlanej.	Odejście od form i rozwiązań architektonicznych, materiałów, kolorystyki oraz wykończeń budynków mieszkalnych charakterystycznych dla regionu na rzecz budownictwa bezstylowego oraz eklektycznych projektów katalogowych.	Teren całego Parku.	R	W, Z	Promowanie rozwiązań architektonicznych nawiązujących do wzorców lokalnej tradycji budowlanej.
2	Zniekształcenie tradycyjnego krajobrazu architektonicznego wsi.	Utrata lub przekształcenie pierwotnych cech stylistycznych obiektów budownictwa ludowego w wyniku adaptacji, przebudowy czy rozbudowy; rozbiórka starych domów zastępowanych przez nowe budynki.		R	W	Ochrona tradycyjnego budownictwa ludowego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
3	Zanikanie niematerialnej tradycji regionu.	Zanik folkloru (muzyka, strój), zwyczajów i obyczajów, dawnego rzemiosła i sposobów gospodarowania pod wpływem współczesnych przemian cywilizacyjnych i presji kultury masowej		P	W, Z	Wsparcie instytucjonalne dla inicjatyw i projektów mających na celu wskrzeszenie, rozwijanie i szerszą prezentację lokalnej tradycji i kultury.
4	Brak pełnego rozpoznania aktualnego stanu zasobów kultury materialnej.	Brak wystarczającej wiedzy na temat aktualnego stanu zasobów kultury oraz dynamiki zmian tego zasobu, wynikający z korzystania z nieaktualnych i niepełnych materiałów inwentaryzacyjnych.		R	W	Prowadzenie aktualizowanej na bieżąco dokumentacji dóbr kultury materialnej.

Lp.	Zagrożenie	Charakterystyka zagrożenia	Lokalizacja zagrożenia	Status*	Rodzaj**	Sposób eliminacji lub ograniczenia
5	Rozpad zabytków tradycyjnego budownictwa ludowego.	Rozpad wynikający z braku użytkowania, opuszczenia, bezpotomnej śmierci właścicieli itp.	Czułów, dom nr 240; Kochanów: dom nr 23, ok. 1890 r., dom nr 32, ok. 1900 r., stodoła obok domu nr 10, pocz. XX w.; Nawojowa Góra: dom ul. Nawoja 53, k. XIX w., dom ul. Nawoja 61.	P	W	Zabezpieczenie i adaptacja obiektów.
6	Rozpad zabytków architektury.	Rozpad wynikający z braku użytkowania i odpowiednich prac konserwatorskich.	Rudno, zamek Tenczyn, XIV-XVII w.; Tenczynek, budynki nadszybia d. kopalni węgla Krystyna, k. XIX w.	P	W	Konserwacja i adaptacja obiektów.
7	Zaniedbanie.	Dewastacja, brak użytkowania, ubytki w substancji, zaśmiecone otoczenie, obniżenie walorów wizualnych wskutek braku bieżących prac remontowych	Balice, budynek bramny, 1890 r.; Kochanów, willa nr 104, 1896 r.; Kraków: schron amunicyjny Bronowice, 1914-1915 r.; Fort 41a Mydlniki, 1896-1902 r.; Rząska, bateria B3 Fortu 43 Pasternik, 1902 r.; Tenczynek: wapiennik, pocz. XX w.; budynek administracji wapiennika, pocz. XX w.; dom pracowników kopalni, ok. 1920 r.	R	W	Rewitalizacja obiektów.
8	Zanik śladów dawnego górnictwa węglowego.	Zacieranie topografii terenów górniczych przez czynniki naturalne	Relikty dawnego górnictwa (sztolnie, hałdy, drogi, nasypy kolejowe, inne urządzenia) w rejonie Garbu Tenczyńskiego.	R	W	Zabezpieczenie i częściowe przywrócenie czytelności wybranych obiektów w terenie.
9	Brak właściwej ekspozycji obiektu zabytkowego.	Zasłonięcie obiektu przez drzewa, krzewy i trawy	Kwaczała, kapliczka przy ul. Jurajskiej, 2. poł. XIX w.	R	W	Przywrócenie ekspozycji biernej (widok na obiekt).

*Status zagrożenia: P – zagrożenie potencjalne, R – zagrożenie istniejące;

**Rodzaj zagrożenia: W – zagrożenie wewnętrzne, Z – zagrożenie zewnętrzne.

Rozdział 4

Obszary realizacji działań ochronnych

§ 4.1. Na terenie Parku wyznacza się następujące obszary realizacji działań ochronnych:

- 1) Obszar nr 1 (O1) – obszar krajobrazu zbliżonego do naturalnego;
- 2) Obszar nr 2 (O2) – obszar krajobrazu naturalno-kulturowego;
- 3) Obszar nr 3 (O3) – obszar krajobrazu kulturowego.

2. Obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały.

Rozdział 5

Zakres prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu

§ 5. Zaleca się objęcie dodatkowymi formami ochrony prawnej następujących obszarów o najwyższych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych:

Nazwa obiektu	Forma ochrony	Charakterystyka obiektu
Pierunkowy Dół.	Pomnik przyrody nieożywionej (obszarowy).	Kilka grup form skałowych zlokalizowanych na obu stokach Pierunkowego Dołu. Skałki w postaci ambon, baszt, grzęd i murów skalnych rozciągają się na długości około 350 m. Mają do 14 m wysokości.
Źródło w Zimnym Dole.	Pomnik przyrody nieożywionej.	Nietypowy wypływ następujący wprost z niewielkiej jaskini. Jego wydajność jest zmienna od kilku do kilkunastu l/s. Warstwą wodonośną są wapienie górnourajskie.
Kamieniołom w Rudnie.	Stanowisko dokumentacyjne.	Kilka odsłonieć melafirów, znajdujących się w starym kamieniołomie w Rudnie. Widoczne są odmiana zbita i gąbczasta oraz postać brekcji. W pustkach skalnych występują między innymi kryształy kwarcu.
Odsłonięcia w Wąwozie Gródek.	Stanowisko dokumentacyjne.	Kilka niewielkich odsłonieć górnokarbońskiej arkozy kwaczalskiej, jedno z niewielu tego typu w skali całego kraju. W skale znajdują się skamieniałe pnie drzew.
Jaskinia na Łopiankach.	Pomnik przyrody nieożywionej.	Jaskinia rozwinięta w wapieniach górnej jury. Położona jest w skałach po wschodniej stronie Wąwozu Półrzeczki, nieopodal jego ujścia do doliny Sanki. Ma rozwinięcie poziome i długość 70 m. Posiada nieliczne formy naciekowe.
Uroczysko Podgólogórze.	Użytek ekologiczny.	Teren obejmuje zarośnięte stawy, niewielki fragment olsu, niewielki fragment grądu, łąki świeże i przede wszystkim łęg olszowo-jesionowy, w którym znajduje się <i>locus classicus</i> (czyli miejsce skąd gatunek został opisany dla nauki) fiołka bagiennej <i>Viola uliginosa</i> , na którym nadal utrzymuje się populacja tego gatunku.
Łąki trzęślicowe w Bolęcinie.	Użytek ekologiczny.	Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) położone są na północ od miejscowości Bolęcin. Na łąkach tych występują cenne gatunki roślin: kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i> , goryczka wąskolistna <i>Gentiana pneumonanthe</i> , mieczyk dachówkowaty <i>Gladiolus imbricatus</i> , kukułka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i> , starzec kędzierzawy <i>Senecio rivularis</i> .

§ 6. Określa się następujące zadania z zakresu ochrony elementów środowiska abiotycznego:

Zobrazowanie działań ochronnych przedstawia załącznik nr 5 do uchwały.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	Ochrona przed zbytnią presją urbanistyczną.	O1, O2	Peryferia miejscowości, tereny otwarte krajobrazowo, w szczególności rejon miejscowości Zabierzów, Krzeszowice i Mydlniki.	Racjonalne gospodarowanie przestrzenią, odpowiednie zapisy w dokumentach planistycznych, zakaz obudowy cieków wodnych.	Samorząd lokalny, RDOŚ w Krakowie.
2	Ochrona form skałkowych.	O1, O2	Wszystkie formy skałkowe na terenie Parku.	Kontrola (monitoring) stopnia zarośnięcia i zapełnienia, okresowa wycinka drzew i krzewów, odsłanianie obiektów, montaż tablic informacyjno-edukacyjnych.	Służby ZPKWM*, samorządy lokalne, Państwowy Instytut Geologiczny, nadleśnictwa.
				Kontrola (monitoring) stopnia zachowania, kontrola tworzenia nowych tras wspinaczkowych, edukacja osób wspinających się, montaż tablic informacyjno-edukacyjnych.	Służby ZPKWM*, samorządy lokalne, organizacje wspinaczkowe, nadleśnictwa.
3	Ochrona odsłoneń skalnych.	O1, O2	Wąwóz Gródek, kamieniołom w Rudnie, kamieniołom w Nielepicach, kamieniołom w Mydlnikach, rezerwat przyrody „Bukowica”, Czerwieniec.	Kontrola stopnia zarośnięcia (monitoring), okresowa wycinka drzew i krzewów, odsłanianie obiektów, montaż tablic informacyjno-edukacyjnych.	Służby ZPKWM*, samorządy lokalne, Państwowy Instytut Geologiczny.
4	Ochrona przed zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych.	O3 (tereny zurbanizowane bez sieci kanalizacyjnej).	Zurbanizowane tereny Parku.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej, budowa lokalnych i indywidualnych ekologicznych oczyszczalni ścieków, kontrola szczelności szamb, kontrola wywozu asenizacyjnego, zwiększenie zasięgu sieci kanalizacyjnej.	Samorządy lokalne.
		O2, O3	Tereny wzdłuż ciągów komunikacyjnych na terenie Parku (drogi nr A4, S7, 79, 94, 774, 780, 781 oraz trasy kolejowej Kraków – Trzebinia).	Sprzątanie śmieci z terenów wzdłuż tras kolejowych, dróg i miejsc parkingowych, odpowiednie odwodnienie głównych dróg.	Zarządcy dróg, zarządcy tras kolejowych.
		O2	Tereny Parku użytkowane rolniczo.	Stosowanie zasad wynikających z dobrej praktyki rolniczej, edukacja w zakresie rolnictwa przyjaznego środowisku zgodnie z aktualnymi zapisami „Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej”, promocja pakietów rolnośrodowiskowych.	Właściciele terenów, ARiMR.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
		O1, O2, O3	Rzeki: Rudawa, Sanka, rejon oczyszczalni ścieków i miejsc poboru wody.	Wykonanie badań czystości, jakości i ilości wód. płynących. Analiza wyników w danym roku i na dłuższej przestrzeni czasowej. Zaleca się stały monitoring w rejonie oczyszczalni ścieków i miejsc poboru wód, a także okresowy w pozostałych wymienionych lokalizacjach. Stały monitoring nad oczyszczalniami ścieków i wywozem asenizacyjnym. Analiza ilości gospodarstw nowo podłączonych do wspólnej sieci kanalizacyjnej.	Samorząd lokalny.
5	Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu gleb.	O2	Tereny Parku użytkowane rolniczo.	Racjonalne stosowanie środków ochrony roślin oraz nawozów.	Samorząd lokalny, właściciele terenów, ARiMR.
		O2, O3	Tereny wzdłuż ciągów komunikacyjnych na terenie Parku (drogi nr A4, S7, 79, 94, 774, 780, 781 oraz trasy kolejowej Kraków – Trzebinia).	Sprzątanie śmieci z terenów wzdłuż tras kolejowych, dróg i miejsc parkingowych, odpowiednie odwodnienie głównych dróg.	Zarządcy dróg, zarządcy tras kolejowych.
		O2	Tereny rolnicze, rejon ciągów komunikacyjnych.	Monitoring okresowy terenów rolniczych pod względem sposobu nawożenia. Badanie jakościowe gleb położonych w rejonie ciągów komunikacyjnych.	Samorządy lokalne.
6	Ochrona źródeł przed przekształceniami.	O1, O2	Wszystkie źródła na terenie Parku.	Racjonalna gospodarka wodna. Utrzymywanie źródeł w stanie naturalnym lub półnaturalnym (wykaszenie, oczyszczanie).	MZMiUW, samorządy lokalne, właściciele terenów.
7	Ochrona przed zarastaniem zbiorników wodnych.	O1, O2, O3	Wszystkie zbiorniki wodne na terenie Parku.	Utrzymywanie zbiorników wodnych w stanie niezarośniętym (oczyszczanie, wycinka, wykaszanie brzegów, odmulanie dna).	Właściciele terenów, samorządy lokalne.
8	Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom powietrza.	O2, O3	Ciągi komunikacyjne i okoliczne tereny.	Wprowadzenie zadrzewień wzdłuż dróg, remonty dróg.	Zarządcy Dróg.
		O3	Tereny zurbanizowane.	Promocja ekologicznych metod gospodarowania, dążenie do sukcesywnej modernizacji istniejących kotłowni i oparcia systemu grzewczego o paliwa niskoemisyjne (gaz ziemny, drewno, biomasa) i/lub energię elektryczną. W przypadku kotłowni opalanych paliwami stałymi zaleca się instalować urządzenia ograniczające emisję zanieczyszczeń do atmosfery. Zaleca się także wykorzystać dodatkowo niekonwencjonalne źródła energii, które nie powodują	Samorządy lokalne.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji działań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
				degradacji środowiska przyrodniczego i krajobrazu (np. kolektory słoneczne); kontrola palenisk i pieców, edukacja społeczeństwa w zakresie szkodliwości spalania odpadów w piecach; selektywna zbiórka odpadów.	
		O1, O2, O3	Rejon kamieniołomu Niedźwiedzia Góra.	Prowadzenie zakładu wydobywczego zgodnie z normami i zapisami prawnymi oraz koncesyjnymi.	Zakład wydobywczy.
		O2, O3	Na terenie miejscowości położonych w Parku.	Monitoring składu, czystości i jakości powietrza atmosferycznego. Analiza ilości likwidowanych miejsc niskiej emisji (piece, kotłownie).	Samorządy lokalne.
9	Ochrona przed hałasem.	O1, O2, O3	Tereny wzdłuż ciągów komunikacyjnych na terenie Parku (drogi nr A4, S7, 79, 94, 774, 780, 781 oraz trasy kolejowej Kraków - Trzebinia), port lotniczy oraz rejon kamieniołomu Niedźwiedzia Góra.	Zastosowanie nowoczesnych technologii tłumiących hałas na drogach i trasach kolejowych, budowa „zielonych ekranów”- pasów nasadzeń drzew i krzewów (roślinność wysoka i niska), w szczególności na terenach gdzie trasy i drogi przebiegają w pobliżu większych skupisk gospodarstw domowych. Prowadzenie zakładu wydobywczego zgodnie z normami i zapisami prawnymi oraz koncesyjnymi.	Zarządcy dróg, zarządcy tras kolejowych (w zakresie utrzymania i remontu), samorządy lokalne, zakład wydobywczy.

* *współpraca w zakresie koordynacji działań, edukacji, informacji i promocji*
źródło: opracowanie własne

§ 7. Określa się następujące zadania z zakresu ochrony szaty roślinnej:
Zobrazowanie działań ochronnych przedstawia załącznik nr 5 do uchwały.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	Zachowanie cennych nieleśnych zbiorowisk roślinnych (łąk świeżych, wilgotnych i zmiennowilgotnych, muraw kserotermicznych) oraz gatunków roślin (kukułka Fuchsa <i>Dactylorhiza fuchsii</i> , goryczka wąskolistna <i>Gentiana pneumonanthe</i> , kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i> , mieczyk dachówkowaty <i>Gladiolus imbricatus</i> , starzec kędzierzawy <i>Senecio rivularis</i> , dziewięciśń bezłodygowy <i>Carlina acaulis</i> , centuria pospolita <i>Centaurium erythraea</i> , centuria nadobna <i>Centaurium pulchellum</i> , kukułka krwista <i>Dactylorhiza incarnata</i> , kukułka plamista <i>Dactylorhiza maculata</i> , kukułka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i> , listera jajowata <i>Listera ovata</i> , gnidosz rozestany <i>Pedicularis sylvatica</i> , zaraza czerwona <i>Orobancha lutea</i> , zaraza Bartlinga <i>Orobancha bartlingii</i> , kostrzewa blada <i>Festuca pallens</i>), Przeciwdziałanie postępującej sukcesji wtórnej.	O2	Obszar nieleśny na terenie całego Parku.	Zachowanie ekstensywnej gospodarki polegającej na koszeniu i wypasie zwierząt gospodarskich na cennych nieleśnych zbiorowiskach roślinnych.	ZPKWM*, Ośrodek Doradztwa Rolniczego zwany dalej ODR, właściciele gruntów, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska zwana dalej RDOŚ.
		O2, O3	Miejscowości zlokalizowane na terenie TPK.	Szeroko pojęta akcja informująca o możliwości skorzystania przez rolników z pakietów rolnośrodowiskowych (zawierająca informację o korzyściach dla rolnika) (spotkania informacyjne w gminach, festyny, broszurki, plakaty).	ZPKWM*, ODR, samorządy lokalne.
2	Zachowanie <i>locus classicus</i> fiołka bagiennego <i>Viola uliginosa</i> .	O1	Rząska.	Ponowne objęcie ochroną w postaci użytku ekologicznego.	ZPKWM*, samorząd lokalny.
3	Zachowanie rodzimych gatunków flory. Przeciwdziałanie ekspansji obcych gatunków inwazyjnych.	O2	Teren całego Parku.	Monitorowanie i kontrola liczebności populacji gatunków obcych i inwazyjnych, likwidacja tych gatunków (zwłaszcza dotyczy gatunków, które nie opanowały jeszcze terenu całego Parku, lecz występują punktowo na pojedynczych stanowiskach). Edukacja społeczeństwa na temat szkodliwości hodowli roślin inwazyjnych w celach dekoracyjnych.	ZPKWM*, władze lokalne, prywatni właściciele gruntów.
4	Utrzymanie stanowisk cennych gatunków grzybów związanych z martwym drewnem: łzawiczka kustrzebkowata <i>Ditiola peziziformis</i> , jamkóweczka żółtawa <i>Antridiella hoehneltii</i> , boczniaček pomarańczowożółty <i>Phyllotopsis nidulans</i> , ziemica półkulista <i>Humaria hemisphaerica</i> , hełmówka pniakowa <i>Galerina triscopa</i> , włośnianka korzeniasta <i>Hebeloma radocosum</i> , boczniačka niebieskoszara <i>Hohenbuehelia atrocoerulea</i> , błyskoporek	O1	Tereny leśne zarządzane przez PGL LP oraz własności prywatnej.	Dążenie do pozostawiania martwego drewna, odpowiednio do składu gatunkowego, fazy rozwojowej i zasady zachowania trwałości drzewostanów, w ilości min. 5% zasobności drzewostanu na koniec okresu obowiązywania planu ochrony Parku (ze szczególnym	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych – zapisy nowo tworzonej planów urządzenia lasu, Nadleśnictwa Chrzanów, Krzeszowice, starostwo powiatowe – zapisy nowo tworzonej uproszczonych planów urządzenia lasu, prywatni

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
	podkorowy <i>Inonotus obliquus</i> , twardziak muszlowy <i>Panus conchatus</i> , fałdówka kędzierzawa <i>Plicatura crispa</i> , drobnoluszczyk pomarańczowy <i>Pluteus phlebophorus</i> .			uwzględnieniem drzew martwych stojących, w tym dziuplastych). Wskazane rębnie złożone.	właściciele lasów.
5	Utrzymanie stanowiska obuwika pospolitego <i>Cypripedium calceolus</i> .	O1	Okolice Nielepic.	Wycięcie nadmiernej ilości nalotu buka.	ZPKWM*, Nadleśnictwo Krzeszowice w porozumieniu z RDOŚ.
6	Utrzymanie cennych siedlisk przyrodniczych takich jak : niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>), starorzecza i naturalne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympaeion</i> , <i>Potamion</i> , oraz gatunków roślin: gnidosz rozesłany <i>Pedicularis sylvatica</i> , mieczyk dachówkowy <i>Gladiolus imbricatus</i> , listera jajowata <i>Listera ovata</i> , kukulka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i> .	O2	Obszary nieleśne na obrzeżach i w obrębie Puszczy Dulowskiej.	Rezygnacja z planowanych zalesień. Odpowiednie zapisy w dokumentach planistycznych.	Samorządy lokalne, RDOŚ w zakresie uzgadniania dokumentów planistycznych.
7	Utrzymanie siedliska przyrodniczego zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>) i cennych gatunków roślin: kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i> , goryczka wąskolistna <i>Gentiana pneumonanthe</i> , mieczyk dachówkowy <i>Gladiolus imbricatus</i> , kukulka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i> , starzec kędzierzawy <i>Senecio rivularis</i> .	O2	Okolice Bołęcina.	Objęcie ochroną w postaci użytku ekologicznego.	ZPKWM*, samorząd lokalny.
8	Zapewnienie właściwego stanu ochrony siedliskom przyrodniczym takim jak: grąd subkontynentalny, żyzna buczyna górską, murawa kserotermiczna i wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami <i>Potentilletalia caulescentis</i> , oraz chronionych gatunków roślin takich jak: tojad moldawski <i>Aconitum moldavicum</i> , buławnik czerwony <i>Cephalanthera rubra</i> , buławnik wielkokwiatowy <i>Cephalanthera damassonium</i> , buławnik mieczolistny <i>Cephalanthera longifolia</i> , wawrzynek wilczelyko <i>Daphne mezereum</i> , śnieżyczka przebiśnieg <i>Galanthus nivalis</i> , naparstnica zwyczajna <i>Digitalis grandiflora</i> , widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i> , lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i> , żłobik koralowy <i>Corallorhiza trifida</i> , orlik pospolity <i>Aquilegia vulgaris</i> , gnieźnik leśny <i>Neotia nidus-avis</i> , kruszczyk drobnokwiatowy <i>Epipactis microphylla</i> , kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i> , podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i> , kostrzewa błada <i>Festuca palens</i> , rojownik pospolity <i>Jovibarba sobolifera</i> , pierwiosnek wyniosły <i>Primula elatior</i> , miodownik melisowaty <i>Melittis melissophyllum</i> .	O1	Rezerwaty przyrody: „Skała Kmity”, „Bukowica”, „Lipowiec”, „Zimny Dół”, „Dolina Mnikowska”.	Sporządzenie aktualnych planów ochrony rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie TPK.	RDOŚ.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
9	Zapewnienie właściwego stanu ochrony gatunkom roślin umieszczonym w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin (Kaźmierczakowa i in. (red.), 2014): tojad mołdawski <i>Aconitum moldavicum</i> , turzyca kulista <i>Carex globularis</i> , buławnik czerwony <i>Cephalanthera rubra</i> , obuwik pospolity <i>Cypripedium calceolus</i> , kruszczyk drobnolistny <i>Epipactis microphylla</i> , rukiew dronolistna <i>Nasturtium microphyllum</i> , zaraza Bartlinga <i>Orobancha bartlingii</i> , kotewka orzech wodny <i>Trapa natans</i> , fiołek bagienny <i>Viola uliginosa</i> .	O1, O2	Tojad mołdawski – rezerwat „Skała Kmity”, turzyca kulista – Obłaszi, buławnik czerwony – rezerwat Bukowica, rezerwat Lipowiec, okolice Brzoskwini i Nielepic, obuwik pospolity – okolice Nielepic, kruszczyk drobnolistny – rezerwat Lipowiec, rukiew drobnolistna – stawy w Mydlnikach, Strzylice (Błonie Trapola), Więckowice, Kochanów, zaraza Bartlinga – Brzoskwinia, kotewka orzech wodny – stawy w Mydlnikach, fiołek bagienny – Rząska.	Monitoring stanowisk gatunków roślin wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze i zaproponowanie, a następnie zrealizowanie potrzebnych działań ochronnych.	ZPKWM*, RDOŚ.

*współpraca w zakresie koordynacji działań, edukacji, informacji i promocji

źródło: opracowanie własne

§ 8. Określa się następujące zadania z zakresu ochrony zwierząt:

Zobrazowanie działań ochronnych przedstawia załącznik nr 5, 7 (dotyczy obszarów korytarzy ekologicznych) do uchwały.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	Zachowanie obszarów nieleśnych jako miejsc lęgowych i żerowiskowych ptaków, miejsc schronień i rozrodu ssaków, owadów (czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i> , poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i> , modraszek telejus <i>Maculinea teleius</i> , modraszek nasitous <i>Maculinea nausithous</i> oraz miejsc bytowania pozostałych grup zwierząt – przeciwdziałanie postępującej sukcesji wtórnej, osuszaniu siedlisk, fragmentaryzacji.	O2	Okolice Zabierzowa -Nadwodzia, Bołęcina. Ponadto w rozproszeniu na terenie całego Parku.	Przywrócenie lub utrzymanie ekstensywnej gospodarki polegającej na wykaszaniu lub wypasie zwierząt gospodarskich na obszarach łąkowych. Zachowanie miedz, okrajków i śródpolnych zadrzewień. Utrzymanie na opisywanych siedliskach roślin żywicielskich. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią na etapie planowania i wyznaczania nowych terenów budowlanych.	ZPKWM*, ARiMR, ODR, właściciele gruntów, zarządcy gruntów, RDOŚ w kontekście uzgadniania dokumentów planistycznych gmin.
2	Zachowanie cieków i zbiorników wodnych w stanie naturalnym jako miejsc bytowania, rozrodu i żerowania rodzimych gatunków zwierząt m.in. głowacza białopłetwego <i>Cottus gobio</i> , minoga ukraińskiego <i>Eudontomyzon mariae</i> , lipienia <i>Thymallus thymallus</i> .	O1, O2, O3	Cieki i zbiorniki wodne na terenie Parku.	Utrzymanie cieków i zbiorników wodnych w stanie naturalnym. Pozostawienie kształtowania koryt procesom naturalnym z wyjątkami opisanymi w § 14 pkt 4.a).	Samorządy lokalne.
3	Zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz ochrona płazów na trasach migracji sezonowych.	O2, O3	Obszar całego Parku.	Wprowadzenie odpowiednich zapisów w planach i studiach zagospodarowania przestrzennego gmin, ograniczenie intensywności zabudowy. Pozostawianie pasów zadrzewień wzdłuż dróg, cieków wodnych oraz kęp zadrzewień pośród użytków rolnych. Nie rozpraszanie zabudowy na terenach korytarzy.	Samorządy lokalne, RDOŚ w kontekście uzgadniania dokumentów planistycznych gmin.
		O1, O2, O3	Cieki i zbiorniki wodne na terenie całego Parku.	Utrzymanie cieków i zbiorników wodnych w stanie naturalnym. Pozostawienie kształtowania koryt procesom naturalnym z wyjątkami opisanymi w § 14 pkt 4.a) . Minimalizacja negatywnych skutków tworzenia na ciekach wodnych barier poprzecznych w postaci progów, stopni wodnych itp.; o ile to możliwe przywrócenie ciągłości	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej zwany dalej RZGW, ZMiUW, samorządy lokalne.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
				cieków wodnych, na przykład poprzez budowę przepławek dla ryb.	
		O2, O3	Miejsca przecięcia dróg z trasami migracji płazów (np. okolice stawów w Rzęsce, Aleksandrowic).	W miejscach sezonowych migracji płazów (w przypadku modernizacji dróg lub budowy nowych), na odcinkach dróg, gdzie zaobserwowano masowe wędrówki oraz wysoką śmiertelność płazów spowodowaną ruchem kołowym wskazane jest projektowanie i wykonanie bezkolizyjnych systemów przejść dla płazów i innych drobnych zwierząt oraz wprowadzanie ograniczeń prędkości lub innego oznakowania pionowego. Jeśli droga nie posiada przejścia – realizacja czynnej ochrony poprzez stosowanie tymczasowych ogrodzeń ochronnych wraz z przenoszeniem odłowionych osobników.	ZPKWM*, zarządcy dróg, szkoły.
4	Utrzymanie dostępności miejsc lęgowych i żerowiskowych ptaków, miejsc schronień i miejsc rozrodu ssaków oraz miejsc bytowania pozostałych grup zwierząt.	O1	Tereny leśne zarządzane przez PGL LP oraz własności prywatnej.	Dążenie do pozostawiania martwego drewna, odpowiednio do składu gatunkowego, fazy rozwojowej i zasady zachowania trwałości drzewostanów, w ilości min. 5% zasobności drzewostanu na koniec okresu obowiązywania planu ochrony Parku (ze szczególnym uwzględnieniem drzew martwych stojących, w tym dziuplastych). Wskazane rębnie złożone.	Nadleśnictwo Krzeszowice, Nadleśnictwo Chrzanów, prywatni właściciele gruntów leśnych, RDOŚ w kontekście opiniowania planów i uproszczonych planów urządzenia lasu.
5	Ochrona gatunków rodzimej fauny przed nielegalną, szkodliwą działalnością człowieka.	O1, O2	Cały obszar Parku.	Przeciwdziałanie kłusownictwu – systematyczne kontrole miejsc, gdzie stwierdzono przypadki kłusownictwa oraz miejsc w których potencjalnie kłusownictwo może mieć miejsce.	Nadleśnictwo Krzeszowice, Nadleśnictwo Chrzanów (straż leśna), policja.
		O2	Tereny nieleśne Parku.	Przeciwdziałanie wypalaniu traw i zarośli – działania polegające na systematycznych kontrolach zwłaszcza na przełomie zimy i wiosny, czyli w okresie gdy wzrasta liczba pożarów; sezonowa współpraca z policją i strażą pożarną.	Samorządy lokalne, straż pożarna, policja.
		O1	Tereny leśne Parku.	Działania prewencyjne polegające na prowadzeniu wzmoczonych patroli straży leśnej, egzekwowanie kar za nieprzestrzeganie zakazów wjazdu pojazdów nieuprawnionych na tereny leśne, współpraca z policją. Wytyczenie legalnych tras przejazdu dla pojazdów crossowych.	Nadleśnictwo Krzeszowice, Nadleśnictwo Chrzanów, policja.
		O1, O2, O3	Oczka wodne, zagłębienia gruntu, cieki wodne	Zorganizowanie akcji sprzątania dzikich wysypisk.	ZPKWM*, samorządy lokalne.
		O2, O3	Miejscowości zlokalizowane	Edukacja – podnoszenie świadomości społecznej	ZPKWM*, Nadleśnictwo

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
			na terenie Parku.	o szkodliwości wypalania traw i zarośli, zaśmiecania, kłusownictwa, poruszania się pojazdami poza drogami do tego przeznaczonymi – organizacja lub włączanie się w akcje społeczne.	Krzeszowice, Nadleśnictwo Chrzanów, samorządy lokalne.
6	Ochrona rzadkich i chronionych gatunków zwierząt.	O2, O3	Dokładana lokalizacja znajduje się w zasobach ZPKWM (inwentaryzacja całego Parku).	Monitoring stanowisk rzadkich i chronionych gatunków, Przeprowadzanie inwentaryzacji zwierząt w celu zdobycia szczegółowych oraz stale aktualnych danych dot. kształtowania oraz dynamiki zmian wśród populacji cennych gatunków. Zachęcenie studentów, naukowców do realizowania badań faunistycznych na terenie Parków.	ZPKWM*, samorządy lokalne.
7	Zachowanie rodzimych gatunków fauny. Przeciwdziałanie ekspansji obcych gatunków.	O1, O2	Teren całego Parku.	Monitorowanie i kontrola liczebności populacji gatunków obcych. Edukacja społeczeństwa.	ZPKWM*, władze lokalne, koła łowieckie.

* współpraca w zakresie koordynacji działań, edukacji, informacji i promocji
źródło: opracowanie własne

§ 9. Określa się następujące działania z zakresu ochrony krajobrazu:
Zobrazowanie działań ochronnych przedstawia załącznik nr 6 do uchwały.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	Niepomniejszanie istniejącej powierzchni obszarów leśnych.	O1	Tereny leśne.	Udostępnienie obszarów leśnych dla celów turystycznych, rekreacyjnych i wypoczynkowych w formach nie pociągających za sobą trwałej zmiany w sposobie użytkowania gruntów leśnych oraz ochrona terenów leśnych przed zmianą użytkowania w dokumentach planistycznych.	Nadleśnictwo Krzeszowice, Nadleśnictwo Chrzanów, prywatni właściciele, samorządy lokalne.
2	Kształtowanie krajobrazu leśnego w ramach wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.	O1	Tereny leśne.	Działania zgodne z zasadami zawartymi w planach urządzenia lasu odpowiednich Nadleśnictw oraz w uproszczonych planach urządzenia lasu.	Nadleśnictwo Krzeszowice, Nadleśnictwo Chrzanów, prywatni właściciele.
		O1, O2, O3	Cały obszar Parku.	Edukacja z zakresu właściwego gospodarowania odpadami prowadzona w ramach zajęć szkolnych (kameralnych i terenowych) oraz przy okazji ważniejszych wydarzeń z życia kulturalnego i społecznego gmin.	Nadleśnictwo Krzeszowice, Nadleśnictwo Chrzanów, samorządy lokalne, ZPKWM*.
3	Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej z zachowaniem walorów krajobrazowych otoczenia.	O1, O2, O3	Tereny przeznaczone w MPZP pod rozwój funkcji turystycznych, sportu i rekreacji.	Budowa obiektów i urządzeń służących celom sportowym, rekreacyjnym i wypoczynkowym z wykorzystaniem form, materiałów i kolorystyki umożliwiających wkomponowanie w otaczający krajobraz.	Samorządy lokalne, inwestorzy.
4	Zachowanie i kształtowanie harmonijnego krajobrazu osadniczego.	O2	Tereny zabudowane i predysponowane do zabudowy.	Zapewnienie odpowiednich proporcji elementów pochodzenia naturalnego i antropogenicznego.	Samorządy lokalne, właściciele prywatni, inwestorzy.
				Promowanie przyjaznych dla krajobrazu form, materiałów i kolorystyki stosowanej przy rozbudowach i przebudowach budynków mieszkalnych i gospodarczych. Promowanie stosowania rozwiązań architektonicznych, nawiązujących do miejscowej tradycji budowlanej.	Samorządy lokalne, ZPKWM*.
				Wprowadzanie zieleni towarzyszącej zabudowie, tworzonej w oparciu o rodzime gatunki drzew i krzewów, w formie zapewniającej harmonijne powiązanie z krajobrazem.	Samorządy lokalne, właściciele prywatni, inwestorzy.
				Wykorzystanie roślinności maskującej, tworzonej w oparciu o rodzime gatunki drzew i krzewów do ograniczenia ekspozycji obiektów kulturowych tworzących w krajobrazie negatywne dominanty, subdominanty lub akcenty.	

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
				Zachowanie czytelnego układu przestrzennego miejscowości poprzez lokalizowanie nowej zabudowy mieszkaniowej przede wszystkim w obrębie zabudowy już istniejącej, z wykorzystaniem luk i wolnych przestrzeni pomiędzy stojącymi domami (za wyjątkiem terenów korytarzy ekologicznych).	Samorządy lokalne.
				Kształtowanie odpowiedzialnej polityki przestrzennej gmin poprzez określenie jasnych i czytelnych zasad kształtowania przestrzeni w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin.	
				Ochrona sylwetek miejscowości poprzez ograniczenie lokalizowania obiektów wysokościowych, tworzących akcenty dysharmonijne.	Samorządy lokalne, właściciele prywatni, inwestorzy.
5	Zachowanie i kształtowanie harmonijnego krajobrazu rolniczego na terenach otwartych.	O2	Tereny otwarte, w tym tereny upraw rolnych.	Promowanie zasad Kodeksu dobrej praktyki rolniczej w odniesieniu do sposobu gospodarowania i wyglądu gospodarstw.	Samorządy lokalne, ZPKWM*.
				Ograniczenie wprowadzania do krajobrazu otwartego elementów naruszających jego harmonijny charakter.	
6	Zminimalizowanie negatywnych skutków rozwoju infrastruktury przesyłowej i komunikacyjnej.	O2	Tereny otwarte.	Dla obiektów infrastruktury komunalnej i przesyłowej powstających na terenie Parku poszukiwanie lokalizacji umożliwiającej wkomponowanie obiektów w krajobraz. Wykorzystanie rzeźby terenu, efektu tła oraz zieleni maskującej. W przypadku budowy nowych linii elektroenergetycznych należy wykonać linie podziemne.	Samorządy lokalne, inwestorzy.
				Wprowadzenie zieleni maskującej wokół obiektów infrastruktury usługowej i komunikacyjnej.	
			W pierwszej kolejności na przedpolach punktów widokowych (Rudno, Kwaczała 1).	W miejscach cennych widokowo stopniowe zastępowanie napowietrznych linii energetycznych niskiego napięcia kablowymi liniami podziemnymi.	
7	Zachowanie walorów punktów i ciągów widokowych.	O2 (również O1, O3)	Punkty i ciągi widokowe oraz elementy tworzące panoramy.	Utrzymanie zakresu widoczności poszczególnych panoram, ich głębokości oraz ekspozycji cennych obiektów tworzących pozytywne dominanty, subdominanty lub akcenty widokowe.	Samorządy lokalne, właściciele prywatni, inwestorzy.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
		O2	Przedpola punktów i ciągów widokowych.	Utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów otwartych będących elementem panoramy. Nie dotyczy to terenów już przeznaczonych pod zainwestowanie w MPZP i stanowiących rezerwę obszarów perspektywicznych.	Samorządy lokalne, właściciele prywatni, inwestorzy.
			Przedpola punktów widokowych: Czulów 2, Sanka, Rudno, Płaza, Płaza - granica, Pogorzyce; przedpola ciągów widokowych: Nielepice - stadnina koni, Nielepice granica, Rudno.	Kształtowanie racjonalnej polityki w zakresie zagospodarowania przestrzennego; wprowadzanie nowej zabudowy w formie uniemożliwiającej całkowitą utratę walorów krajobrazowych; realizacja planów rozwoju funkcji turystycznych z zachowaniem walorów krajobrazowych miejsca, stosowanie przyjaznych dla krajobrazu form, materiałów i kolorystyki, umożliwiających wkomponowanie obiektów turystycznych w krajobraz.	
8	Kształtowanie harmonijnych panoram z punktów i ciągów widokowych.	O2	Pierwszy plan widokowy panoramy z punktu widokowego w Rudnie.	Przysłonięcie zróżnicowanej zabudowy miejscowości Rudno za pomocą zieleni maskującej zlokalizowanej na pierwszym planie widokowym.	Samorządy lokalne, właściciele prywatni.
			Przedpole punktów widokowych: Szczyglice 2, Pod zamkiem, Kwaczała 3, Pogorzyce, Aleksandrowice 1 oraz ciągów widokowych: Rudno, Kwaczała - droga polna 1.	Ograniczenie zarastania przez krzewy, siewki drzew i wysokie trawy terenów przedpola widokowego.	
9	Kształtowanie walorów wizualnych wnętrza krajobrazowych miejscowości i przysiółków.	O2, O3	Miejscowości i przysiółki.	Promowanie wzorców architektury nawiązujących do tradycji lokalnej w zakresie kształtu, kolorystyki i wykorzystywanych materiałów.	Samorządy lokalne, ZPKWM*.
				Podtrzymywanie tradycji utrzymywania zieleni przydomowej. Zachęcanie do stosowania gatunków rodzimych.	Właściciele prywatni, samorządy lokalne, ZPKWM*.
				Wprowadzenie zasad umożliwiających większą kontrolę nad lokalizacją oraz formą szyldów reklamowych i bilbordów zlokalizowanych przy głównych drogach i na elewacjach budynków.	Samorządy lokalne.
				Dbłość o utrzymanie i podnoszenie walorów wizualnych przestrzeni publicznej.	Samorządy lokalne, mieszkańcy.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
				Zachęcanie mieszkańców do kultywowania lokalnych tradycji i dbałości o miejscowe dziedzictwo w celu zapewnienia ciągłości tradycyjnego krajobrazu kulturowego miejscowości.	Samorządy lokalne, ZPKWM*.
10	Utrzymanie właściwej ekspozycji krajobrazowej obiektów dziedzictwa kulturowego.	O2, O3	Najbliższe otoczenie obiektów kulturowych.	Utrzymanie ekspozycji cennych obiektów kulturowych poprzez zapobieganie ich przysłanianiu i porządkowanie otoczenia.	Samorządy lokalne, właściciele prywatni.
		O3			
		O3			

* współpraca w zakresie koordynacji działań, edukacji, informacji i promocji

źródło: opracowanie własne

§ 10. Określa się następujące działania z zakresu ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego:

Zobrazowanie działań ochronnych przedstawia załącznik nr 6 do uchwały.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	Zachowanie elementów miejscowej tradycji budowlanej.	O2, O3	Tereny zabudowy zabytkowej.	Dokumentowanie oraz bieżący monitoring stanu obiektów budownictwa ludowego.	Samorządy lokalne, ZPKWM*.
			Teren całego Parku.	Utworzenie gminnego pogotowia konserwatorskiego z zakresem kompetencji obejmującym: zabezpieczenie opuszczonych lub nieużytkowanych zabytków budownictwa ludowego, przywrócenie użytkowania lub adaptację wybranych obiektów dla celów związanych z kulturą (ekspozycje), edukacją (w szczególności edukacja regionalna) oraz turystyką (miejsca odpoczynku dla turystów); wsparcie dla właścicieli posesji, na których znajdują się stare domy (doradztwo w zakresie oceny stanu obiektów, możliwości wykonania i zakresu prac konserwatorskich oraz źródeł finansowania tych prac).	
		O1, O2, O3	Teren całego Parku.	Kreowanie zainteresowania społecznego dla idei zachowania budynków tradycyjnego budownictwa.	
				Promowanie istniejących projektów, form architektonicznych oraz detali zdobniczych nawiązujących do miejscowej tradycji budowlanej oraz opracowanie aktualnego katalogu postulowanych rozwiązań architektonicznych w odniesieniu do podstawowych rodzajów zabudowy oraz wybranych obiektów małej architektury.	
				Opracowanie katalogu ogrodów przydomowych określającego tradycyjne wzorce ogrodów i ich współczesne adaptacje oraz zasady postulowanego doboru gatunkowanego roślin ozdobnych.	
				Rozwinięcie współpracy pomiędzy służbami ochrony przyrody a wojewódzkim konserwatorem zabytków, samorządami gminnymi oraz innymi organizacjami i osobami w zakresie ochrony zabytków kultury materialnej i niematerialnej.	

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
2	Zachowanie i upowszechnienie niematerialnego dziedzictwa kulturowego regionu.	O1, O2, O3	Teren całego Parku.	Dokumentowanie świadectw kultury niematerialnej regionu, w tym: a) nagrywanie i spisywanie relacji ustnych (opowieści, pieśni i muzyka ludowa), b) gromadzenie dokumentacji fotograficznej na której utrwalono dawne życie mieszkańców regionu, c) inwentaryzowanie materialnych świadectw kultury duchowej (instrumenty muzyczne, stroje ludowe, ozdoby, przedmioty codziennego użytku).	Samorządy lokalne, ZPKWM*.
				Upowszechnienie wartości związanych z tradycyjną kulturą ludową, w tym: a) udostępnianie zebranych materiałów w formie drukowanej i elektronicznej, b) eksponowanie tradycji lokalnych w szkolnych programach edukacji regionalnej, c) organizowanie i współorganizowanie konkursów i projektów dotyczących lokalnej tradycji i historii, d) wykorzystanie lokalnych wydarzeń kulturalnych do promowania kultury niematerialnej regionu	
				Wspieranie istniejących i inicjowanie nowych oddolnych projektów służących zachowaniu i kultywowaniu miejscowej kultury niematerialnej (muzea szkolne, regionalne koła zainteresowań, prasa regionalna, obchody święta miejscowości, obchody rocznicowe lokalnych wydarzeń historycznych, opieka nad zabytkami w miejscowości rodzinnej i w jej sąsiedztwie).	
3	Optymalne wykorzystanie możliwości gminnych ewidencji zabytków i gminnych programów opieki nad zabytkami.	O1, O2, O3	Teren całego Parku.	Systematyczna aktualizacja i rozbudowa zawartości merytorycznej gminnych ewidencji zabytków.	Samorządy lokalne, ZPKWM*.
				Przekształcenie gminnych ewidencji zabytków do postaci elektronicznej bazy danych powiązanej z gminnymi systemami informacji przestrzennej.	
				Promowanie funkcji społecznego opiekuna zabytków.	
				Wspieranie osób i grup sprawujących społecznie opiekę nad zabytkami małej architektury sakralnej.	

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
				Promowanie akcji Ślady przeszłości – uczniowie adoptują zabytki (projekt Centrum Edukacji Obywatelskiej).	
				Promowanie społecznego dziennikarstwa kulturowego (Mapa Kultury, projekt Narodowego Centrum Kultury).	
		O3	Czułów: dom nr 240; Kochanów: dom nr 23, ok. 1890 r., dom nr 32, ok. 1900 r., stodoła obok domu nr 10, pocz. XX w.; Nawojowa Góra: dom ul. Nawoja 53, k. XIX w., dom ul. Nawoja 61.	Wykonanie ekspertyz mających na celu szczegółową ocenę wartości zabytkowej oraz możliwości zachowania obiektów budownictwa ludowego zagrożonych rozpadem.	Samorządy lokalne, Lasy Państwowe, ZPKWM*.
		O2	Rudno, zamek Tenczyn, XIV-XVII w.	Kontynuowanie zabezpieczających prac konserwatorskich.	Samorząd lokalny, Ministerstwo Dziedzictwa Narodowego, Fundacja Ratuj Tenczyn, ZPKWM*.
		O2	Tenczynek, budynki nadszybia d. kopalni węgla Krystyna, k. XIX w.	Rekonstrukcja i zagospodarowanie obiektu w ramach funkcji edukacyjnych.	Samorząd lokalny, właściciel obiektu, ZPKWM*.
		O3	Balice, budynek bramny, 1890 r.	Usunięcie śladów dewastacji.	Samorząd lokalny, ZPKWM*.
		O2	Kraków: schron amunicyjny Bronowice, 1914-1915 r.	Zabezpieczenie i częściowa rekonstrukcja fasady, usunięcie śladów dewastacji.	Samorząd lokalny, właściciel obiektu, ZPKWM*.
		O2	Kraków: fort 41a Mydlniki, 1896-1902 r.	Zabezpieczenie obiektu, wykonanie ekspertyz oraz prac konserwatorskich, usunięcie śladów dewastacji, uprzątnięcie i zagospodarowanie otoczenia, przywrócenie użytkowania w ramach nowych funkcji.	
		O3	Kochanów, willa nr 104, 1896 r.	Wykonanie ekspertyz oraz prac konserwatorskich, przywrócenie użytkowania w ramach nowych funkcji.	Samorząd lokalny, ZPKWM*.
		O1	Rząska, bateria B3 Fortu 43 Pasternik, 1902 r.	Zapewnienie właściwej ekspozycji biernej, uprzątnięcie otoczenia obiektu.	Samorząd lokalny, właściciel gruntu, ZPKWM*.
		O3	Tenczynek: wapiennik, pocz. XX w.	Zabezpieczenie obiektu, zapewnienie właściwej ekspozycji biernej, uprzątnięcie i zagospodarowanie otoczenia.	
		O2, O3	Tenczynek: budynek administracji wapiennika, pocz. XX w.; dom pracowników kopalni, ok. 1920 r.	Remont budynków.	Właściciele obiektów, samorząd lokalny, ZPKWM*.

Lp.	Priorytet	Obszar realizacji zadań	Lokalizacja	Realizacja sposobu ochrony	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
		O1, O2, O3	Relikty dawnego górnictwa (sztolnie, hałdy, drogi, nasypy kolejowe, inne urządzenia) w rejonie Garbu Tenczyńskiego.	Wykonanie inwentaryzacji obiektów i sporządzenie ich dokumentacji; utrwalenie i przywrócenie ekspozycji biernej wybranych obiektów, ewentualnie rekonstrukcja fragmentów urządzeń (konstrukcje drewniane).	Samorząd lokalny, Lasy Państwowe, ZPKWM*.
		O2	Kwaczała, kapliczka przy ul. Jurajskiej, 2. poł. XIX w.	Bieżące usuwanie samosiejek, krzewów i traw, przycinanie gałęzi zasłaniających zabytek od strony drogi.	Samorząd lokalny, właściciel gruntu, ZPKWM*

* współpraca w zakresie koordynacji działań, edukacji, informacji i promocji

źródło: opracowanie własne

Rozdział 6

Zasady udostępniania terenu parku dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych.

§ 11. Udostępnienie terenu Parku dla celów naukowych:

- I. Do celów naukowych udostępniony jest cały obszar Parku, z wyłączeniem innych form ochrony przyrody wymagających osobnych zezwoleń. Korzystanie w tych celach z terenów Parku stanowiących własność innych podmiotów niż Skarb Państwa wymaga zgody właścicieli tych terenów;
- II. Zaleca się ściśle współdziałanie instytucji i osób prowadzących badania naukowe ze służbami ZPKWM, PGL LP i RDOŚ, w szczególności udostępnianie wymienionym służbom wyników badań oraz wynikających z nich wniosków końcowych;
- III. Metodyka prac badawczych prowadzonych na terenie Parku powinna być dostosowana do rodzaju i stopnia odporności na degradację badanych elementów środowiska przyrodniczego, krajobrazowego i kulturowego. Należy unikać metod, którym może towarzyszyć przekształcenie, skażenie lub zniszczenie wymienionych zasobów;
- IV. Jako priorytetowe powinny być traktowane prace naukowo-badawcze, których tematyka związana jest z realizacją strategicznych i szczegółowych celów ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Parku lub dotyczy istniejących i projektowanych form ochrony znajdujących się w jego granicach. W szczególności zaleca się realizację prac badawczych obejmujących wymienione poniżej zagadnienia:

1) zagadnienia badawcze z zakresu przyrody nieożywionej:

- a) Badania jakościowe i ilościowe wód powierzchniowych;
- b) Badania jakościowe i ilościowe wód podziemnych, w tym badania hydrogeologiczne rejonu Doliny Sanki;
- c) Badania zanieczyszczenia gleb, szczególnie na terenach zurbanizowanych i rolniczych; Sposoby ochrony form skałkowych przed nadmiernym zarastaniem;
- d) Badanie wpływu ruchu turystycznego (turystyka piesza, rowerowa, wspinaczka skalna) i infrastruktury turystycznej na elementy środowiska abiotycznego;
- e) Badania historycznego wydobywania (wapień, węgiel, melafiry) i jego śladów na terenie Parku;
- f) Ochrona cennych form skalnych;
- g) Formy skalne jako wartość środowiska przyrodniczego;
- h) Budowa geologiczna terenu Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego;

2) zagadnienia badawcze z zakresu przyrody żywej:

- a) Zbiorowiska namuliskowych stawów w Mydlnikach i w Zabierzowie;
- b) Porosty *Lichenes* wybranych wychodni skalnych na terenie TPK;
- c) Grzyby wielkoowocnikowe Puszczy Dulowskiej;
- d) Śluzowce *Mycomycetes* Puszczy Dulowskiej;
- e) Porównanie populacji turzycy kulistej *Carex globularis* na stanowisku w Oblaszkach i na wybranym stanowisku w północno-zachodniej Polsce (badanie morfologiczne i molekularne);
- f) Roślinność kserotermiczna na obszarach chronionych;
- g) Badania nad występowaniem chomika europejskiego (*Cricetus cricetus*) na terenie TPK
- h) Fauna motyli z rodzaju *Maculinea* (*Phengaris*) zmiennowilgotnej łąki trzęślicowej w okolicach Bolęcina;
- i) Występowanie rodzaju poczwarówka *Vertigo* na zmiennowilgotnej łące trzęślicowej w okolicach Bolęcina;
- j) Skład gatunkowy ważek *Odonata* TPK, w szczególności okolic stawów w Rząsce;
- k) Pajęczaki Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego;
- l) Badania nad występowaniem przedstawicieli rodzaju: *Astacus* na terenie TPK.

3) zagadnienia badawcze z zakresu krajobrazu:

- a) Zasoby przyrody ożywionej i nieożywionej Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego;
- b) Zagospodarowanie turystyczne w Tenczyńskim Parku Krajobrazowym;
- c) Znaczenie turystyki w parkach krajobrazowych;

- d) Pozytywne i negatywne aspekty udostępnienia turystycznego obszarów chronionych;
 - e) Przemiany tradycyjnego wiejskiego krajobrazu osadniczego w warunkach presji urbanizacyjnej;
 - f) Współczesne przemiany funkcji gospodarczych i społecznych terenów wiejskich i ich wpływ na krajobraz;
 - g) Dynamika i kierunki procesów homogenizacji wizualnej w krajobrazie naturalno-kulturowym i kulturowym;
 - h) Możliwości wykorzystania kompleksowego planowania przestrzennego jako narzędzia kształtowania krajobrazu na terenach chronionych;
 - i) Dokumentacja zmian zachodzących w krajobrazie naturalno-kulturowym i kulturowym;
 - j) Studia architektoniczno-krajobrazowe wnętrz i jednostek krajobrazowych;
 - k) Możliwości i sposoby wykorzystania zasobów krajobrazowych w zrównoważonym rozwoju gospodarczym;
 - l) Rola obiektów kulturowych w krajobrazie;
 - m) Architektura obronna średniowiecza;
 - n) Architektura obronna II Wojny Światowej;
 - o) Kształtowanie krajobrazu wiejskiego;
 - p) Znaczenie roślinności w krajobrazie naturalno-kulturowym.
- 4) zagadnienia badawcze z zakresu materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego:
- a) Dokumentacja kultury materialnej i niematerialnej z wykorzystaniem różnych nośników informacji (fotografie, nagrania, filmy);
 - b) Historyczny rozwój sztuki fortyfikacyjnej pomiędzy Krakowem a Chrzanowem.
 - c) Historia górnictwa w rejonie Garbu Tenczyńskiego;
 - d) Charakterystyczne cechy stylistyczne w tradycyjnym budownictwie ludowym Garbu Tenczyńskiego;
 - e) Dynamika zmian w zasobie tradycyjnego budownictwa ludowego na terenie Parku;
 - f) Mała architektura sakralna jako świadectwo historii i element kultury materialnej i niematerialnej regionu;
 - g) Możliwości wykorzystania systemów informacji przestrzennej w inwentaryzacji, waloryzacji i ochronie zasobów kultury materialnej na poziomie lokalnym;
 - h) Stan świadomości historycznej i regionalnej mieszkańców Parku.

§ 12. Udostępnienie terenu Parku dla celów edukacyjnych (mapa obszarów udostępnianych do lokalizacji zagospodarowania turystycznego, rekreacyjnego i edukacyjnego stanowi załącznik nr 3 do uchwały):

- I. Do celów edukacyjnych udostępniony jest cały obszar Parku, z wyłączeniem innych form ochrony przyrody wymagających osobnych zezwoleń. Korzystanie w tych celach z terenów Parku stanowiących własność innych podmiotów niż Skarb Państwa wymaga zgody właścicieli tych terenów;
 - II. Nadrzędnym celem działań edukacyjnych prowadzonych na terenie Parku powinna być popularyzacja walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych oraz kształtowanie postaw sprzyjających ochronie tych walorów;
 - III. Formy i sposoby prowadzenia działań edukacyjnych powinny być dostosowane do rodzaju i stopnia odporności na degradację elementów środowiska przyrodniczego, krajobrazowego i kulturowego stanowiących przedmiot tych działań. W związku z tym zaleca się, aby działania edukacyjne na terenie Parku były prowadzone przez wyspecjalizowane podmioty dysponujące we wskazanym zakresie odpowiednim doświadczeniem oraz przygotowaniem merytorycznym i organizacyjnym. W szczególności zaleca się realizację celów edukacyjnych wykorzystujących wymienione poniżej lokalizacje:
- 1) z zakresu przyrody nieożywionej:
- a) Formy skałkowe i odsłonięcia skalne, w szczególności: rezerwat przyrody „Dolina Mnikowska”, rezerwat przyrody „Zimny Dół”, Pierunkowy Dół, Dolina Brzoskwini, Dolina Aleksandrowicka, Wąwóz Gródek, rejon starej kopalni węgla w Tenczyнку;
 - b) Kamieniołomy, w szczególności: kamieniołom melafirów w Rudnie, kamieniołom w Nielepicach, kamieniołom w Mydlnikach;
 - c) Źródła, w szczególności: źródło w Baczynie, źródło w Brzoskwini, źródło w Zimnym Dole, źródło w Wąwozie Pólrzeczki;

2) z zakresu przyrody żywej:

- a) Murawy naskalne w rezerwacie „Dolina Mnikowska”;
- b) Grąd subkontynentalny w rezerwacie „Dolina Mnikowska”;
- c) Zmiennowilgotna łąka trzęślicowa w Bołęcinie;
- d) Grzyby wielkoowocnikowe Wąwozu Kochanowskiego (wycieczka w okresie jesiennym);
- e) Gospodarka leśna na przykładzie ścieżki „Dolina Grzybowska”;
- f) Buczyna karpacka na przykładzie rezerwatu „Bukowica”;
- g) Fauna związana z ekosystemem wodnym na przykładzie Stawu Wrońskiego.

3) z zakresu krajobrazu:

- a) Dla prowadzenia działań edukacyjnych z zakresu zagadnień związanych z krajobrazem zbliżonym do naturalnego – wykorzystanie cennych przyrodniczo fragmentów drzewostanów w Puszczy Dulowskiej i w innych, znajdujących się na terenie Parku kompleksów leśnych oraz malowniczych skał wapiennych w rezerwacie Skała Kmity, Zimny Dół oraz w Dolinie Mnikowskiej; zaleca się także wykorzystanie punktu widokowego Skała Kmity;
- b) Dla prowadzenia działań edukacyjnych z zakresu zagadnień związanych z krajobrazem naturalno-kulturowym i kulturowym – wykorzystanie następujących punktów widokowych: Szczyglice 1, Rząska, Szczyglice 2, Kraków Mydlniki, Zabierzów, Balice, Aleksandrowice 1, Aleksandrowice 2, Kleszczów, Skała z krzyżem, Chrosna, Brzoskwinia, Mników, Czułów 1, Czułów 2, Czułów granica, Sanka, Zamek Tenczyn w Rudnie, Pod zamkiem, Rudno, Regulice, Kwaczała 1, Kwaczała 2, Kwaczała 3, Płaza, Płaza granica, Babice - Zamek Lipowiec, Pogorzyce oraz wszystkich ciągów widokowych.

4) z zakresu dziedzictwa kulturowego:

Dla celów edukacyjnych udostępnione mogą być wszystkie obiekty dziedzictwa kulturowego na terenie Parku pod warunkiem poszanowania prawa własności i prywatności ich właścicieli. W szczególności dla omawianych celów powinny zostać wykorzystane najcenniejsze i najbardziej charakterystyczne dla obszaru Parku zabytki, w tym:

- a) Zabytki architektury obronnej (z zachowaniem dodatkowych zasad bezpieczeństwa): grodzisko na Zamkowej Górze w Mnikowie, zamek Lipowiec, zamek Tenczyn, forty i baterie artyleryjskie Twierdzy Kraków oraz schrony piechoty w okolicach Nielepic;
- b) Zabytki architektury rezydencjonalnej (w ograniczonym zakresie): zespół pałacowo-parkowy w Balicach oraz dwór w Mnikowie;
- c) Relikty dawnego górnictwa w rejonie Tenczynka i Nawojowej Góry;
- d) Zabytki małej architektury sakralnej – kapliczki, figury i krzyże przydrożne;
- e) Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygielzowie i zamek Lipowiec;
- f) Rewitalizacja Szlaku Dawnego Górnictwa Węglowego w okolicach Tenczynka i Krzeszowic w celu optymalnego wykorzystania walorów kulturowych dla celów edukacyjnych. Rewitalizacja powinna objąć: odnowienie przebiegu i oznakowania, ustawienie tablic informacyjnych, utworzenie zagospodarowanego miejsca postoju i odpoczynku oraz promocję i upowszechnienie informacji na temat Szlaku w mediach lokalnych.

IV. Zaleca się, aby udostępnienie Parku dla celów edukacyjnych odbywało się w oparciu o istniejące obiekty i ścieżki dydaktyczne, w tym m.in:

- a) Ścieżkę dydaktyczną poświęconą historycznemu górnictwu w rejonie Tenczynka (konieczność odnowienia);
- b) Ścieżki dydaktyczno – edukacyjne: „Dolina Aleksandrowicka”, Szlak „Wokół Nielepic”.
- c) Ścieżki dydaktyczne w rezerwach: Bukowica, Zimny Dół, Skała Kmity.

§ 13. Udostępnienie terenu Parku dla celów turystycznych i rekreacyjnych (przedstawiono w załączniku nr 3 do uchwały):

I. Ogólne zasady udostępniania i preferowane formy aktywności turystycznej i rekreacyjnej:

- a) Udostępnianie Parku dla celów turystycznych i rekreacyjnych należy oprzeć na modelu turystyki zrównoważonej, jednocześnie powinno obejmować każdą formę rozwoju, zarządzania i aktywności turystycznej, która służy podtrzymaniu ekologicznej, społecznej i ekonomicznej

integralności obszaru Parku oraz umożliwia zachowanie dla przyszłych pokoleń jego zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych;

- b) Formy aktywności turystycznej i rekreacyjnej realizowane na terenie Parku powinny uwzględniać naturalną chłonność chronionego obszaru oraz rodzaj i stopień odporności na degradację poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Preferuje się rozwój krajoznawczej turystyki kulturowej i przyrodniczej, agroturystyki, kwalifikowanej i rekreacyjnej turystyki pieszej, rowerowej, narciarskiej i konnej, wspinaczki skałkowej i turystyki wspinaczkowej, orienteeringu, biegów rekreacyjnych oraz innych form rekreacji nie obciążających środowiska poprzez hałas, zanieczyszczenia, nadmierny ruch pojazdów silnikowych i dodatkową infrastrukturę specjalistyczną wprowadzającą istotne zmiany do krajobrazu. Dopuszcza się wykorzystanie walorów przyrodniczych na cele turystyczne oraz rozwoju kultury fizycznej w ramach uprawiania wspinaczki skałkowej po trasach (drogach) zlokalizowanych na skałkach pod warunkiem, że wykorzystanie to nie będzie mieć negatywnego wpływu na gatunki i siedliska chronione;
 - c) Dla preferowanych form aktywności turystycznej i rekreacyjnej wymienionych w pkt. b) udostępnia się obszar całego Parku z zastrzeżeniem innych form ochrony przyrody wymagających osobnych zezwoleń. Korzystanie w tych celach z terenów Parku stanowiących własność innych podmiotów niż Skarb Państwa wymaga zgody właścicieli tych terenów z wyłączeniem terenów już udostępnionych w postaci m.in. szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych;
 - d) Zaleca się, aby ruch zorganizowanych grup turystycznych odbywał się wyłącznie istniejącymi drogami i wyznaczonymi szlakami turystycznymi;
 - e) Dopuszcza się możliwość uprawiania form turystyki i rekreacji wymienionych w pkt b) na zasadzie indywidualnej penetracji poza wyznaczonymi szlakami turystycznymi i ścieżkami edukacyjnymi z uwzględnieniem ograniczeń zapisanych w pkt I.c);
 - f) Wyznaczenie ścieżek pieszych łączących istniejące ciągi komunikacyjne (szosy, drogi gruntowe) z podnóżami skałek, na których znajdują się trasy (drogi) wspinaczkowe oraz umieszczenie tablic informacyjno – edukacyjnych, a także odpowiednich drogowskazów.
- II. Zaleca się realizację poniższych działań szczegółowych mających na celu podniesienie jakości udostępnienia walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Parku.
- Działania w zakresie podniesienia jakości udostępniania walorów krajobrazowych:
- a) Zagospodarowanie punktu widokowego Kraków Mydlniki (ustawienie elementów małej architektury: ławki, stół lub ławostół, kosz na śmieci) w miejscu punktu lub jego bezpośrednim sąsiedztwie (w promieniu do 130 m);
 - b) Utworzenie miejsca odpoczynku przy ciągu widokowym Kwaczała-droga polna 1 (ustawienie elementów małej architektury: ławki lub ławostół, kosz na śmieci);
 - c) Zagospodarowanie ciągu widokowego Bronowice Małe-droga polna poprzez utworzenie miejsca odpoczynku w jego zach. części (ustawienie elementów małej architektury: ławki lub ławostół, kosz na śmieci);
 - d) Ustawienie w wyznaczonych punktach tablic z lokalizacją wszystkich wyznaczonych punktów i ciągów widokowych (przy OSP w Brzoskwini, przy szlaku spacerowo edukacyjnym Skała Kmity oraz w Wygiełzowie, przy wjeździe do dworu z Drogini w Nadwiślańskim Parku Etnograficznym. Zaleca się aby nowe tablice w miarę możliwości mocowane były z wykorzystaniem konstrukcji tablic już istniejących w tych miejscach.
- Działania w zakresie podniesienia jakości udostępniania walorów kulturowych:
- a) Udostępnianie walorów kulturowych Parku dla celów turystycznych powinno odbywać się w oparciu o istniejące dotychczas znakowane i nieznakowane szlaki turystyczne (piesze i rowerowe) oraz dostępne dla powszechnego ruchu drogi kołowe. Ponadto zaleca się utworzenie nieznakowanego szlaku tematycznego poświęconego położonym na terenie Parku zabytkom architektury obronnej, w skład którego wchodziłyby ujednolicone od strony wizualnej i merytorycznej punkty informacyjne zlokalizowane przy grodzisku na Górze Zamkowej w Mnikowie, na zamku Lipowiec, na zamku Tenczyn, przy schronach piechoty w Nielepicach i Młynce, przy forcie nr 41a Mydlniki oraz przy schronie amunicyjnym Bronowice.
- III. Monitoring wpływu ruchu turystycznego i rekreacji na stan walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Parku.
- Zaleca się prowadzenie monitoringu wpływu ruchu turystycznego na środowisko przyrodnicze i krajobrazowe w miejscach szczególnie narażonych na silną presję turystyczną:

- a) rezerwat przyrody „Dolina Mnikowska”;
- b) rezerwat przyrody „Skała Kmity”.

Zaleca się prowadzenie monitoringu realizacji działań z zakresu podniesienia jakości udostępniania walorów krajobrazowych i kulturowych Parku wymienionych w pkt II. Działania monitoringowe o których mowa w pkt III.1 i III.2 powinny polegać na okresowym dokumentowaniu istniejącego stanu poprzez sporządzanie pomiarów na gruncie, opisów, fotografii, szkiców terenowych i filmów. Zgromadzony materiał powinien zostać wykorzystany do sporządzenia analiz porównawczych pozwalających na rozpoznanie zachodzących procesów i zmian oraz na określenie ich charakteru i natężenia.

Rozdział 7

Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin oraz do planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń

§ 14. Ustalenia odnoszące się do poszczególnych obszarów:

- 1) ustalenia dla terenów lasów (obszary działań ochronnych: O1), (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały):
 - a) utrzymanie i powiększanie terenów lasów wg zasad gospodarki leśnej;
 - b) na terenach leśnych dopuszcza się tworzenie ścieżek pieszych, konnych i rowerowych wraz z elementami małej architektury, takiej jak ławki, zadaszenia itp.;
 - c) dopuszcza się budowę sieci i urządzeń infrastruktury technicznej lecz proponuje się prowadzenie sieci elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych w formie podziemnej.
- 2) ustalenia dla użytków (gruntów) rolnych – gruntów ornych, łąk i pastwisk (obszary działań ochronnych: O2, (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały):
 - a) na terenach użytkowanych rolniczo, dla których w gminnych dokumentach planistycznych (obowiązujących na dzień wejścia w życie planu ochrony TPK) nie jest dopuszczona zabudowa – ograniczyć do niezbędnego minimum zmianę funkcji rolnej, łąkowej i/lub pasterskiej (grunty orne, łąki i pastwiska) szczególnie w terenach korytarzy ekologicznych. Należy w pierwszej kolejności wykorzystać w jak największym zakresie grunty już przeznaczone pod zabudowę.
 - b) dopuszcza się budowę sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, lecz proponuje się (zwłaszcza w terenach eksponowanych krajobrazowo) prowadzenie sieci elektroenergetycznych oraz sieci telekomunikacyjnych w formie podziemnej;
 - c) dopuszcza się tworzenie ścieżek pieszych, konnych i rowerowych wraz z elementami małej architektury takiej jak ławki, zadaszenia itp.;
 - d) tereny, na których ustala się ochronę przed zabudową (zakaz zabudowy), tereny proponowane do zalesienia oraz tereny, które nie powinny być zalesiane przedstawia załącznik nr 4 do uchwały.
- 3) ustalenia dla terenów zadrzewień i zakrzewień (w granicach obszarów działań ochronnych: O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały):
 - a) zaleca się utrzymanie oraz wprowadzenie zieleni (drzew i krzewów) tworzącej kompozycyjną całość, podkreślającej historyczną formę i funkcję obiektu przy obiektach sakralnych, a także zieleni śródpolnej w postaci pojedynczych drzew oraz kęp drzew i krzewów na miedzach. Kompozycja gatunkowa wprowadzanych zadrzewień powinna być zgodna z lokalnymi warunkami siedliskowymi i składać się z rodzimych miododajnych gatunków drzew i krzewów. Ustala się systematyczną i właściwą pielęgnację ww. zieleni;
 - b) zaleca się usunięcie zadrzewień i zakrzaczeń przy formach skałkowych i cennych odsłonięciach skalnych, celem ekspozycji ich walorów przyrodniczych, krajobrazowych i edukacyjnych;
 - c) usunięcie zadrzewień i zakrzewień zarastających panoramy (przedpola itd.) widokowe;
 - d) usunięcie zadrzewień i zakrzewień wpływających negatywnie na walory kulturowe (całkowicie zasłaniające widoczność, zagrażające bezpieczeństwu zabytków).
- 4) ustalenia dla terenów wód powierzchniowych (w granicach obszarów działań ochronnych: O1, O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały):
 - a) w celu ochrony wód powierzchniowych ustala się:
 - utrzymanie cieków w stanie naturalnym i pozostawienie kształtowania koryt procesom naturalnym. Dopuszcza się prowadzenie prac hydrotechnicznych (w tym związanych z ochroną przeciwpowodziową i popowodziowym usuwaniem szkód) niezbędnych dla zabezpieczenia m.in.

- infrastruktury technicznej (np. drogi, mosty, kanalizacja, sieci teletechniczne) lub zabudowań zlokalizowanych na terenach przyległych do cieków;
- w przypadku budowy przegród zastosowanie przepławek;
 - w przypadku koniecznej regulacji rzek i potoków zachowanie w miarę możliwości naturalnego dna i obudowy biologicznej oraz kształtowanie brzegów cieku w sposób umożliwiający korzystanie z nich przez zwierzęta;
- b) w stosunku do projektowanych zbiorników wodnych pełniących funkcje turystyczno-rekreacyjne zaleca się kształtowanie ich brzegów w sposób umożliwiający korzystanie z nich przez zwierzęta (ze względu na możliwość wykorzystywania tych zbiorników m.in. przez płazy jako miejsca rozrodu). Dopuszcza się planowe zagospodarowanie przez urządzenia i obiekty infrastruktury turystycznej z poszanowaniem przyrody i krajobrazu;
- c) zaleca się rewitalizację/utrzymanie przydomowych, śródpolnych, śródleśnych stawów z zachowaniem łagodnego nachylenia brzegów umożliwiającego przemieszczanie się zwierząt
- 5) ustalenia dla terenów korytarzy ekologicznych (mapę korytarzy ekologicznych przedstawia załącznik nr 7 do uchwały):
- a) dopuszcza się warunkowo wyznaczanie nowych terenów pod zabudowę w terenach korytarzy ekologicznych z zachowaniem ich drożności;
 - b) w przypadku przenikania się korytarzy ekologicznych z terenami wyznaczonymi pod zabudowę oraz zabudowę dopuszczających, w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gdy istnieje zagrożenie drożności korytarza, ustala się odstępstwo od zwartej zabudowy.
 - c) zakazuje się wprowadzania form zagospodarowania terenu i innych działań tworzących bariery ekologiczne utrudniających przemieszczanie zwierząt, bez zastosowania rozwiązań umożliwiających przekraczanie tych barier; w szczególności wyklucza się stosowanie ogrodzeń pełnych oraz ogrodzeń na podmurówkach; ogrodzenia powinny być realizowane z elementów ażurowych, nie stanowiących bariery dla drobnych zwierząt, w tym np. płazów;
 - zaleca się stosowanie żywopłotów jako ogrodzeń;
 - d) dla terenów oznaczonych jako: „Propozycja zmian przebiegu korytarzy ekologicznych” przedstawionych w załączniku nr 7 do uchwały należy przyjąć ww. ustalenia;
- 6) ustalenia dla terenów zabudowanych i przeznaczonych do zabudowy (obejmujących obszary działań ochronnych: O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały):
- a) dla terenów zabudowanych i przeznaczonych do zabudowy ustala się ograniczenie rozpraszania zabudowy. Nową zabudowę koncentrować w granicach terenów już zainwestowanych lub w terenach przeznaczonych pod zabudowę (dopuszczających zabudowę) w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (obowiązujących na dzień wejścia w życie planu ochrony Parku), z zastrzeżeniem pkt 5 b). Zaleca się rozwijać układy przestrzenne na zasadzie uzupełnień układów już istniejących i ich kontynuacji;
 - b) przy wznoszeniu nowej zabudowy i przebudowy istniejącej ustala się:
 - kontynuację tradycyjnego układu urbanistycznego oraz wprowadzanie tradycyjnych cech zabudowy. Po sporządzeniu katalogów rozwiązań architektonicznych zastosowanie się do nich;
 - ograniczenie wysokości zabudowy do 12 m. Dla obiektów, których funkcja wymaga większych kubatur – dopuszcza się odstępstwa od powyższych wskazań do zabudowy z zachowaniem wysokich walorów estetycznych obiektów i wkomponowanie ich w otaczający krajobraz;
 - stosowanie dachów stromych, symetrycznych (dwu- lub wielospadowych) o nachyleniu głównych połaci dachowych w przedziale 37-45° z kalenicą równoległą do dłuższego boku budynku. Długość kalenicy w przypadku dachów wielospadowych nie powinna być mniejsza niż 1/3 długości całego dachu. Zaleca się wznoszenie lukarn o dachach dwuspadowych i jednakowej formie na całym dachu (dachy lukarn nie mogą się łączyć a ich odległość od ścian elewacji poprzecznej nie może być mniejsza niż 1,5 m). Dopuszcza się stosowanie dachów płaskich z warstwą wegetatywną dla budynków usługowych, parterowych;
 - krycie dachów elementami o drobnej fakturze, zachowując ciemne barwy pokrycia (brąz, szarość, czerń) zharmonizowanych z elewacją oraz stosowanie horyzontalnych podziałów na linii okapów oraz cokołu, np. poprzez zróżnicowanie kolorystyki i faktur;
 - zaleca się odstępstwo od jaskrawej kolorystyki zabudowy oraz dążność do ujednolicenia jej w ramach jednego zespołu zabudowy;
 - zaleca się stosowanie stonowanej kolorystyki elewacji, nie kontrastującej z tłem krajobrazowym, przy czym preferuje się kolory pastelowe z wykorzystaniem materiałów

- wynikających z lokalnej tradycji. Po sporządzeniu katalogów rozwiązań architektonicznych zastosowanie się do nich;
- c) zaleca się nawiązywanie do tradycyjnych form zabudowy w obiektach letniskowych. Po sporządzeniu katalogów rozwiązań architektonicznych zastosowanie się do nich;
 - d) sugeruje się otaczanie zabudowy zielenią wysoką z zastosowaniem gatunków rodzimych oraz zakładanie sadów i ogrodów przydomowych;
 - e) nie dopuszcza się stosowania ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych.
- 7) ustalenia dla obiektów zabytkowych (zlokalizowanych w obszarze działań ochronnych: O1, O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały)):
- a) ustala się wkomponowanie nowo projektowanej zabudowy (wznoszonej w sąsiedztwie zabudowy zabytkowej) w sposób nie przesłaniający wglądów widokowych na cenne obiekty. Nowe budynki powinny nawiązywać do zabytkowego otoczenia w detalach zdobniczych;
 - b) ustala się ochronę obiektów małej architektury sakralnej (krzyży, kapliczek) wraz z zachowaniem i pielęgnacją towarzyszącej zieleni.
- 8) ustalenia dla punktów i ciągów widokowych (obszary działań ochronnych: O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały)):
- a) w celu zachowania walorów ekspozycji ustala się ochronę przedpoli punktów i ciągów widokowych przed zabudową i zalesianiem. Nie dotyczy terenów przeznaczonych pod zabudowę (w dokumentach planistycznych obowiązujących na dzień wejścia w życie planu ochrony Parku). Wyjątkowo cenne widoki należy eksponować poprzez odsłonięcie lub utrzymanie przedpola (m. in. odkrzaczanie i regularne koszenie) oraz urządzenie wybranych punktów widokowych;
 - b) dopuszcza się wyposażenie punktów widokowych w urządzenia małej infrastruktury turystycznej (np. ławki, stoły, wiaty).
- 9) zasady wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej i obsługi komunikacyjnej (na obszarach działań ochronnych: O1, O2, O3 (obszary realizacji działań ochronnych przedstawia załącznik nr 8 do uchwały)):
- a) ze względu na ochronę przyrody i krajobrazu zaleca się prowadzić sieci infrastruktury technicznej w sposób najmniej ingerujący w środowisko przyrodnicze i krajobraz (w formie podziemnej), a w przypadku już istniejących dysharmonijnych sieci i urządzeń zaleca się stosowanie zieleni maskującej;
 - b) ustala się uporządkowanie gospodarki ściekowej w miejscowościach położonych na terenie Parku. Dopuszcza się możliwość wyposażenia zabudowy (zwłaszcza rozproszonej) w zbiorniki bezodpływowe oraz w indywidualne bądź grupowe oczyszczalnie ścieków, zgodnie z polityką gminy;
 - c) postuluje się budowę wysokosprawnych oczyszczalni ścieków (wykorzystujących nowoczesne technologie), zapewniających mechaniczno-biologiczne oczyszczanie ścieków wraz z eliminacją substancji biogenych;
 - d) należy dążyć do sukcesywnej modernizacji istniejących kotłowni i oparcia systemu grzewczego o paliwa niskoemisyjne (gaz ziemny, biomasa) i/lub energię elektryczną. W przypadku kotłowni opalanych paliwami stałymi zaleca się instalowanie urządzeń ograniczających emisję zanieczyszczeń do atmosfery. Zaleca się także wykorzystanie niekonwencjonalnych źródeł energii, które nie powodują degradacji środowiska przyrodniczego i krajobrazu (np. kolektory słoneczne);
 - e) ustala się rezygnację z realizowania na terenie Parku elektrowni wiatrowych i wodnych (stanowiących zagrożenie dla środowiska przyrodniczego i dysharmonizującego krajobraz);
 - f) należy likwidować nielegalne wysypiska śmieci i przeciwdziałać ich powstawaniu w przyszłości. W związku z tym problemem konieczne wydaje się podjęcie działań mających na celu edukację ekologiczną mieszkańców;
 - g) dopuszcza się wznoszenie masztów przekaźnikowych tylko w sytuacji, gdy jest wymagane poszerzenie zasięgu odbioru, a nie ma już istniejącego masztu, na którym można umieścić przekaźnik. Zaleca się grupowanie przekaźników różnych operatorów na jednym maszcie;
 - h) zaleca się zachowanie istniejących pasów zieleni lub wprowadzanie nowych (złożonych z rodzimych gatunków odpornych na zanieczyszczenia) zadrzewień (stanowiących naturalną barierę dla hałasu, zanieczyszczeń);
 - i) w celu ochrony sezonowych tras migracji płazów zaleca się (w przypadku budowy nowych lub przebudowy istniejących dróg) stosowanie przepustów pod drogami umożliwiających przejście na drugą stronę drogi – dotyczy dróg przebiegających w sąsiedztwie miejsc rozrodu płazów.

10) wskazanie obszarów dopuszczalnego wydobycia kopalin:

- a) zakazuje się pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt a także minerałów. Zakaz nie dotyczy pozyskiwania diabazów ze złoża Niedźwiedzia Góra (gmina Krzeszowice) oraz wapieni ze złoża Nielepice (gmina Zabierzów) i złoża Płaza Południowa (gmina Babice).

§ 15. Ustalenia do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego:

- 1) utrzymanie Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego w granicach określonych Rozporządzeniem Wojewody Małopolskiego 83/60 z dnia 17 października 2006 roku w sprawie Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego;
- 2) zachowanie zgodności celów polityki przestrzennej planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego ze strategicznymi celami ochrony wskazanymi w planie ochrony Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego;
- 3) zachowanie istniejących lasów, zadrzewień i cieków zapewniających przestrzenną ciągłość powiązań przyrodniczych Parku z regionem;
- 4) wytyczanie przebiegu nowych inwestycji liniowych (ciągów komunikacyjnych, infrastruktury technicznej) o znaczeniu ponadregionalnym poza granicami Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego, a w przypadku konieczności przeprowadzenia inwestycji w granicach obszaru – minimalizacja negatywnych skutków przedsięwzięcia.

Rozdział 8

Zakres planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Dolina Sanki PLH 120059

§ 17. Opis granic obszaru Natura 2000 Dolina Sanki.

Wykaz punktów węzłowych granicy obszaru Natura 2000 Dolina Sanki.

ID	X (PUWG 1992)	Y (PUWG 1992)
1	549217,0599	245143,2097
2	549250,7398	245140,1498
3	549253,0802	245142,2100
4	549262,0101	245141,2597
5	549275,0101	245137,7301
6	549290,4099	245134,3900
7	549300,3499	245132,2400
8	549342,6201	245106,5398
9	549347,2501	245071,3600
10	549392,7499	245046,0397
11	549407,0747	245030,1661
12	549419,5962	245013,8501
13	549452,9867	245000,9491
14	549470,4409	244995,6369
15	549493,9662	244989,1866
16	549519,0092	244980,8386
17	549538,3606	244990,3248
18	549550,8821	245006,6407
19	549571,6298	245037,2100
20	549581,4501	245037,6199
21	549591,4102	245039,2897
22	549624,1901	245036,0099
23	549648,2001	245034,2099
24	549664,1000	245035,3298
25	549674,6199	245032,1697
26	549693,5514	245013,0910
27	549713,6618	244979,3209
28	549718,5949	244974,0088
29	549724,6657	244970,5939
30	549741,7407	244962,2463
31	549756,5385	244979,7005

ID	X (PUWG 1992)	Y (PUWG 1992)
32	549774,3722	244991,0838
33	549796,0003	244996,3960
34	549814,9726	244999,4314
35	549878,3388	245011,9529
36	549923,1127	245018,0241
37	549953,8474	245018,7827
38	550001,2772	245019,9209
39	550109,0382	245016,5064
40	550141,2906	245018,0241
41	550180,7524	245027,1307
42	550224,3882	245040,4108
43	550262,7114	245049,1379
44	550286,6162	245048,7588
45	550363,5694	245004,7909
46	550400,8276	244944,4127
47	550413,3491	244931,5116
48	550438,7717	244889,7731
49	550448,2578	244867,7659
50	550470,2650	244843,4815
51	550509,1298	244789,9098
52	550498,8298	244768,5199
53	550458,1101	244701,2898
54	550455,5499	244700,4297
55	550439,4501	244695,0498
56	550437,7299	244686,8499
57	550418,1300	244665,7497
58	550432,4199	244623,2799
59	550443,9699	244615,8000
60	550454,5202	244606,1800
61	550458,9099	244588,5899
62	550478,0501	244575,6498

ID	X (PUWG 1992)	Y (PUWG 1992)
63	550489,0099	244563,9098
64	550508,1501	244563,3898
65	550516,6502	244570,3497
66	550523,0801	244568,0497
67	550534,9602	244548,8999
68	550559,9999	244540,3898
69	550569,0500	244546,3097
70	550587,0599	244548,2298
71	550621,5101	244532,8899
72	550632,7700	244535,5799
73	550636,6401	244536,5098
74	550659,1000	244531,8099
75	550667,4700	244533,2599
76	550684,2498	244530,4697
77	550693,9700	244531,9600
78	550721,5700	244535,5799
79	550731,9802	244527,3200
80	550741,5099	244528,4000
81	550754,7199	244536,5098
82	550760,3700	244535,2698
83	550790,7900	244528,5600
84	550805,2000	244522,8501
85	550808,6802	244514,8097
86	550821,1198	244507,0101
87	550836,3101	244487,8899
88	550844,4901	244486,9001
89	550877,8599	244473,1697
90	550889,5400	244462,9100
91	550898,5701	244460,3098
92	550929,2999	244424,5199
93	550935,4500	244408,3997
94	550953,4101	244392,6200
95	550976,0300	244386,9000
96	551000,3344	244346,7856
97	550995,8150	244330,0644
98	550996,7187	244321,9297

ID	X (PUWG 1992)	Y (PUWG 1992)
99	551001,2381	244315,6024
100	551032,4209	244315,1505
101	551080,7773	244292,1024
102	551098,4023	244284,8714
103	551116,0277	244274,4774
104	551130,0374	244262,2752
105	551149,9221	244253,6886
106	551170,3098	244249,3172
107	551192,4026	244246,9327
108	551202,5750	244247,0920
109	551212,1119	244252,0192
110	551223,2379	244256,9464
111	551231,9795	244258,3768
112	551242,3108	244258,3768
113	551242,9468	244264,2576
114	551244,6952	244274,1120
115	551247,5560	244279,6753
116	551250,2580	244283,6489
117	551256,7748	244286,0329
118	551269,0132	244288,5761
119	551285,3845	244290,4833
120	551302,6732	244285,7756
121	551311,7116	244284,8714
122	551335,6639	244286,6793
123	551349,2217	244284,8714
124	551356,4527	244275,3811
125	551360,0680	244264,5349
126	551360,5198	244252,3330
127	551354,6448	244242,3905
128	551349,2217	244236,0636
129	551338,8273	244231,5442
130	551309,3850	244218,3231
131	551289,3581	244207,0382
132	551276,6429	244199,2498
133	551270,1261	244194,7994
134	551270,9209	244188,1238

ID	X (PUWG 1992)	Y (PUWG 1992)
135	551277,5965	244181,4481
136	551305,7294	244163,1697
137	551320,1930	244149,5009
138	551332,4319	244128,2024
139	551371,8496	244099,9103
140	551400,7773	244083,0622
141	551410,9497	244075,1154
142	551410,9497	244065,8966
143	551408,7245	244059,6978
144	551403,9049	244053,9371
145	551393,0587	244049,8695
146	551370,7401	244048,0297
147	551358,0502	244058,3701
148	551355,5901	244053,2001
149	551307,5202	244064,9800
150	551263,4301	244109,6201
151	551244,8398	244131,5600
152	551247,5298	244148,9700
153	551252,5601	244162,3998
154	551254,2200	244170,6497
155	551251,1800	244175,9597
156	551246,2000	244185,8200
157	551241,7700	244202,2598
158	551237,0502	244219,8998
159	551243,2901	244238,6999
160	551237,6001	244245,7397
161	551226,2929	244250,5742
162	551220,1714	244249,1970
163	551198,0901	244235,7498
164	551182,0398	244234,4499
165	551154,2399	244244,6797
166	551141,9699	244244,7599
167	551138,6302	244242,9699
168	551133,1102	244243,6600
169	551120,3900	244258,5900
170	551120,3002	244236,5899

ID	X (PUWG 1992)	Y (PUWG 1992)
171	551110,8901	244222,7298
172	551093,1799	244223,3401
173	551079,4600	244224,0501
174	551069,8699	244230,8799
175	551057,2599	244238,4297
176	551048,2601	244241,9798
177	551038,1899	244241,1999
178	551006,7573	244270,4564
179	550988,9556	244289,6885
180	550965,4901	244312,9499
181	550970,9399	244339,6997
182	550947,7500	244347,2599
183	550943,3499	244344,2898
184	550915,2199	244360,2001
185	550921,3701	244372,9897
186	550904,8101	244382,6999
187	550907,5699	244386,0400
188	550908,5501	244395,0198
189	550905,7700	244399,4299
190	550871,2400	244425,3400
191	550875,9602	244431,5800
192	550866,3601	244439,8698
193	550859,8200	244440,8999
194	550802,5799	244492,6400
195	550775,7199	244492,2999
196	550761,5601	244503,3100
197	550753,5700	244497,7900
198	550693,8100	244508,7398
199	550674,7600	244501,8900
200	550635,7837	244498,6987
201	550624,1809	244499,9703
202	550589,6904	244512,3680
203	550575,2263	244515,5468
204	550527,0666	244529,3748
205	550514,9649	244538,8543
206	550499,7285	244549,5605

ID	X (PUWG 1992)	Y (PUWG 1992)
207	550475,6474	244560,5468
208	550456,6548	244565,6137
209	550442,9456	244575,9765
210	550422,8352	244598,7428
211	550406,5193	244624,5445
212	550397,9156	244661,3267
213	550389,0651	244678,4250
214	550379,3869	244707,8752
215	550381,4762	244781,2534
216	550365,5398	244810,4704
217	550340,4968	244836,6516
218	550314,3151	244853,3471
219	550290,0312	244865,1096
220	550258,2705	244868,3092
221	550229,7003	244910,2630
222	550208,4517	244915,9547
223	550186,8236	244932,6498
224	550163,6778	244947,4481
225	550140,5320	244958,8314
226	550118,1448	244964,5231
227	550038,8422	244969,0762
228	550002,4158	244960,7286
229	549955,7446	244945,5508
230	549892,3780	244922,4050
231	549876,4416	244915,1957
232	549845,3277	244922,0255
233	549828,6323	244920,1283
234	549808,1423	244928,8553
235	549774,3722	244937,9619
236	549748,1910	244952,7602
237	549724,2861	244952,3807
238	549662,4376	244942,8950
239	549588,3432	244926,3013
240	549539,1197	244908,7453
241	549493,5867	244918,9901
242	549459,0575	244930,7526

ID	X (PUWG 1992)	Y (PUWG 1992)
243	549344,4671	244983,8744
244	549312,2147	244997,1546
245	549242,7768	245017,2650
246	549216,5956	245071,1455
247	549128,1859	245131,4764
248	549142,6047	245149,6896
249	549133,4985	245184,2187
250	549141,8460	245230,8899
251	549162,3356	245253,6561
252	549204,8332	245280,9759
253	549206,7304	245294,6356
254	549198,7620	245321,9554
255	549191,5526	245342,4449
256	549187,7581	245361,4172
257	549189,2758	245376,5946
258	549193,0703	245387,2189
259	549192,3116	245402,3966
260	549186,9995	245413,0209
261	549179,7901	245425,9216
262	549176,7543	245461,5893
263	549164,9919	245498,3948
264	549176,3752	245540,8920
265	549155,1262	245557,2079
266	549138,8102	245568,9708
267	549133,1190	245583,7687
268	549129,3245	245616,4006
269	549131,6013	245631,9575
270	549141,8460	245658,8978
271	549154,3676	245666,1071
272	549169,9245	245666,1071
273	549182,0665	245658,5187
274	549187,3786	245645,6176
275	549183,9637	245635,7520
276	549183,2050	245619,4360
277	549201,7117	245606,6372
278	549232,0478	245590,1691

ID	X (PUWG 1992)	Y (PUWG 1992)
279	549234,6479	245560,7002
280	549246,7824	245542,4986
281	549266,6817	245532,5444
282	549284,1358	245516,9875
283	549291,0101	245498,6097
284	549279,5898	245460,0999
285	549273,4400	245425,9299
286	549264,1900	245364,7398

ID	X (PUWG 1992)	Y (PUWG 1992)
287	549260,4500	245314,9900
288	549252,0601	245303,9600
289	549241,0001	245288,3499
290	549216,1899	245256,7597
291	549214,0000	245250,0300
292	549209,6498	245236,6098
293	549205,4700	245228,8700
294	549217,0599	245143,2097

§ 18. Obraz mapy obszaru Natura 2000 Dolina Sanki PLH120059.

§ 19. Cele działań ochronnych obszaru Natura 2000 Dolina Sanki PLH120059.

Przedmioty ochrony wskazano w załączniku nr 9 do uchwały.

Lp.	Przedmiot ochrony	Cel działań ochronnych
1	1014 – poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i>	Wzrost lub utrzymanie wilgotności ściółki. Utrzymanie składu gatunkowego właściwego dla tego typu siedliska.

§ 20. Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony.

Zobrazowanie zagrożeń przedstawia załącznik nr 10 do uchwały.

L.p.	Numer stanowiska	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1	Dolina Sanki	K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja).	-	Stanowisko obecnie w głównej mierze zarastane jest przez ostrożeń warzywny. Zarastanie stanowiska wiąże się ze stopniową zmianą składu gatunkowego roślinności z preferowanej przez gatunek na nietolerowaną przez niego. Oznacza to również zmianę charakteru podłoża. Zmienia się jego wilgotność, jak również ilość ściółki produkowanej przez rośliny oraz jej własności fizyczne.
2		J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie-ogólnie.	-	Przesuszenie podłoża jest uważane za główny czynnik odpowiedzialny za zanik występowania tego gatunku. Poczwarówka zwężona preferuje siedliska ze wskaźnikiem wilgotności 2 lub 3 w skali Killeen i Moorkens (2003). Przy innych wartościach tego wskaźnika liczebność populacji spada aż do ustąpienia gatunku włącznie. Obecnie większość stanowiska pokrywają płyty ze wskaźnikiem wilgotności 2 i 3 (zlokalizowane w centralnej części stanowiska). We wschodniej i północnej jego części występują płyty ze wskaźnikiem 1. Za taki stan rzeczy częściowo odpowiada ukształtowanie terenu i naturalne nachylenie podłoża, jednakże w centralnej części stanowiska, najbardziej spłaszczonej, znajduje się rów melioracyjny, osuszający podłoże w tej części obszaru.
3		-	H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych.	Zanieczyszczenie wody to zagrożenie potencjalne stwierdzone na podstawie występujących w pobliżu domów i zabudowań gospodarczych, z przydomowymi ogrodami i szklarniami. Mogą one stanowić potencjalne źródło zanieczyszczeń odprowadzanych do wody.

L.p.	Numer stanowiska	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
4		-	H05 Zanieczyszczenie gleby i odpady stałe.	Zanieczyszczenie gleby to zagrożenie potencjalne stwierdzone na podstawie występujących w pobliżu domów i zabudowań gospodarczych, z przydomowymi ogrodami i szklarniami. Mogą one stanowić potencjalne źródło zanieczyszczeń odprowadzanych do gleby.

§ 21. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.
Zobrazowanie działań ochronnych przedstawia załącznik nr 11 do uchwały.

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne							
		Nr	Nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
1	1014 – poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i> .		<i>Działania związane z ochroną czynną</i>						
		A1	Usuwanie roślinności.	Usuwanie powinna podlegać roślinność nietypowa dla siedliska, również krzewy i siewki drzew powinny być usuwane. Działanie należy przeprowadzać wczesną jesienią, we wrześniu lub październiku.	Stanowisko gatunku w Dolinie Sanki.	Rozpoczęcie w 2017r., raz na 2-3 lata.	Ok. 0,5 tys. zł.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 (RDOŚ Kraków), właściciele gruntów.	
		A2	Poprawa stosunków wodnych.	Usunięcie rowu odwadniającego.	Stanowisko gatunku w Dolinie Sanki.	2017r. działanie jednorazowe.	1 tys. zł.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 (RDOŚ Kraków), właściciele gruntów.	
2			<i>Działania związane z monitoringiem stanu ochrony przedmiotu ochrony</i>						
		1	Wzrost lub utrzymanie wilgotności ściółki. Utrzymanie składu gatunkowego właściwego dla tego typu siedliska.	Zgodnie z metodyką GIOŚ (Książkiewicz et. al. 2012).	Sanka 1: N50° 04.053' E19° 42.287' Sanka 2: N50° 04.055' E19° 42.304' Sanka 3: N50° 04.051' E19° 42.292' Sanka 4: N50° 04.051' E19° 42.305' Sanka 5: N50° 04.079' E19° 42.308' Sanka 6: N50° 04.089' E19° 42.308'	Co 4 lata.	Ok. 2 tys. zł.	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 (RDOŚ Kraków).	

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
		Nr	Nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
					Sanka 7: N50° 04.098' E19° 42.298' Sanka 8: N50° 04.069' E19° 42.298'.			

§ 22. Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (*Art. 28 ust 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody*).

Lp.	Dokumentacja planistyczna	Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (<i>Art. 28 ust 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody</i>)
1	Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Liszki Uchwała Rady Gminy Liszki nr VI/36/2011 z dnia 23.03.2011 r.	Wskazania dotyczą działki nr 280/1 w obrębie ewidencyjnym Mników, oznaczonej symbolami RE oraz ZL. RE - obszar terenów rolnych o szczególnym znaczeniu ekologicznym. (Obszar obejmuje tereny rolne oraz niewielkie enklawy zadrzewień, na których nie dopuszcza się realizacji zabudowy. Tereny te stanowią najistotniejsze powiązania ekologiczne). Kierunki zagospodarowania przestrzennego: • utrzymanie istniejących zasobów ekologicznych w szczególności zadrzewień i zakrzewień; • utrzymanie rolniczego użytkowania gruntów; • zakaz realizacji nowej zabudowy. Wprowadzenie w planach miejscowych ograniczeń dotyczących grodzenia nieruchomości; • dopuszcza się wprowadzanie zalesień; • dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Szczegółowe zasady jej lokalizacji ustalone muszą zostać w planach miejscowych. Proponowane zmiany: • zmiana zapisu: „utrzymanie istniejących zasobów ekologicznych w szczególności zadrzewień i zakrzewień” na „utrzymanie istniejących zasobów ekologicznych” • zmiana zapisu: „dopuszcza się wprowadzanie zalesień” na „nie dopuszcza się wprowadzania zalesień”; • zmiana zapisu: „dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Szczegółowe zasady jej lokalizacji ustalone muszą zostać w planach miejscowych” na „nie dopuszcza się na lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej”. Działka w obrębie ewidencyjnym Mników 280/1 oznaczona symbolem ZL - obszary zieleni o funkcjach ekologicznych

Lp.	Dokumentacja planistyczna	Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (Art. 28 ust 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody)
		i ochronnych (Obszary obejmują tereny zieleni istotne przyrodniczo, ciekі wodne wraz z ich obudową, odsłonięcia i formy skalne wraz z towarzyszącą im roślinnością itp.) Obszar obejmuje tereny leśne (w tym polany śródleśne). Kierunki zagospodarowania przestrzennego: • utrzymanie istniejących zasobów przyrodniczych, zachowanie pokrywy leśnej; • wykluczenie realizacji nowej zabudowy, za wyjątkiem obiektów i urządzeń służących obsłudze gospodarki leśnej; • zagospodarowanie zgodne z zasadami określonymi w planach urządzania lasów, z uwzględnieniem funkcji ochronnych; • dopuszcza się lokalizację urządzeń melioracji wodnych, na warunkach określonych w przepisach szczególnych; • obowiązuje utrzymanie cieków wodnych wraz z ich obudową biologiczną. Proponowane zmiany • zmiana zapisu „utrzymanie istniejących zasobów przyrodniczych, zachowanie pokrywy leśnej” na „utrzymanie istniejących zasobów przyrodniczych”; • zmiana zapisu: „wykluczenie realizacji nowej zabudowy, za wyjątkiem obiektów i urządzeń służących obsłudze gospodarki leśnej” na „wykluczenie realizacji nowej zabudowy”; • zmiana zapisu: „dopuszcza się lokalizację urządzeń melioracji wodnych, na warunkach określonych w przepisach szczególnych” na „nie dopuszcza się lokalizacji urządzeń melioracji wodnych, w szczególności urządzeń drenarskich i rowów odwadniających, obniżających poziom zwierciadła wód gruntowych.